

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА ИЗВРШЕНА РЕВИЗИЈА НА
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ И РЕВИЗИЈА НА УСОГЛАСЕНОСТ
ЗА 2017 ГОДИНА НА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО

СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)

01 2018 03 05/1

Скопје, мај 2019

СОДРЖИНА

Опис	Страна
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР	1 - 34
Биланс на приходи и расходи	35
Биланс на состојба	36
Промени во капиталот	37
Сметководствени политики и образложенија кон финансиските извештаи	
- Вовед	38 - 40
- Сметководствени политики	40 - 42
- Образложенија кон финансиските извештаи	43 - 49
Прилог 1 Известување за извршена проверка на преземени мерки од Страна на субјектот предмет на ревизија	50 - 54

Прилог 1 : Забелешки на Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор

Прилог 2 : Одговор на забелешките на Нацрт извештајот на овластениот
државен ревизор

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

Кратенки користени во извештајот:

МЗ – Министерство за здравство
ЗЗЗ – Закон за здравствена заштита
ЗЈН – Закон за јавни набавки
СОЗР – Служба за општи и заеднички работи
ЈЗУ – Јавна здравствена установа
ПЗУ – Приватна здравствена установа
ФЗОМ – Фонд за здравствено осигурување

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА

Палата „Емануел Чучков“
ул. Јордан Мијалков
П.Фах 249
1000 Скопје
Република Македонија
Тел: +389 2 3211 262
Факс: +389 2 3126 311
e-mail: dzh@dzh.gov.mk
www.dzh.gov.mk

Број: 17-330/12

Дата: 29.05.2019

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Резиме

Државниот завод за ревизија изврши ревизија на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност на Министерството за здравство на сметката на основен буџет за 2017 година.

Изразено е неповолно мислење во однос на вистинито и објективно прикажување на финансиската состојба и резултатите од финансиските активности во финансиските извештаи, како и за усогласеноста на финансиските трансакции со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставените политики за 2017 година.

Извршена е ревизија и издаден е извештај за финансиските извештаи и за наменското и законското користење на средствата на Министерството за здравство за 2012 година при што изразено е неповолно мислење во однос на вистинитото и објективното прикажување на финансиската состојба во финансиските извештаи додека во однос на усогласеноста на финансиските трансакции со законите и прописите изразено е мислење со резерва.

Со ревизијата за 2017 година беше опфатено и спроведувањето на препораките, дадени во Конечниот извештај на овластениот државен ревизор за 2012 година кој е даден како прилог кон овој извештај. Не утврдивме значителен напредок во однос на постапувањето по препораките при што од вкупно 6 препораки имплементирана е една, една препорака е делумно спроведена додека за четири не констатирајме постапување од страна на МЗ.

Со извршената ревизија на финансиските извештаи за 2017 година заедно со ревизија на усогласеност, ревизијата ги утврди следните состојби:

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор

1

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

Реализацијата на програмите за здравствена заштита и капиталните инвестиции во опрема и изградба на објекти се двете основни активности на МЗ за кои во текот на 2017 година се реализирани најголемиот дел од буџетираните средства. Во врска со исплатата на средствата по програмите утврдивме дека актуелниот буџет одобрен за оваа намена е недоволен за да ги подмири сите пристигнати барања за рефундирање на потрошените средства од страна на корисниците на средствата по програмите. Како резултат на ова МЗ генерира долгови кои се подмируваат со средства од програмите за наредните години. Поради констатираните проблеми во движењето на документацијата како и значителниот број на фактури чие евидентирање ги надминува капацитетите на одговорните служби долгот на МЗ е повисок од искажаниот во финансиските извештаи. Ревизијата не се увери во реалноста и објективноста на добиените фактури од корисниците на средства по програмите за здравствена заштита, поради недостаток на поткрепувачка документација во прилог кон фактурите и не воспоставени внатрешни контроли за нивна проверка.

Утврдивме слабости во делот на воспоставените контроли за присуството на дел од вработените во МЗ и ангажираните со договор на дело на работните места.

Пописот на средствата и обврските не е извршен на начин кој е предвиден со законската и подзаконската регулатива од оваа област и не е извршено потврдување на сите средства со кои располага МЗ и не е донесен акт за усвојување на извештајот од извршениот попис од страна на раководството на субјектот. Во делот на набавката на опрема и изградба на капитални објекти утврдивме значително доцнење во реализацијата на градежните објекти предмет на ревизија како и слабости при набавката на опрема и обезбедувањето на квалитативен прием на истата.

За утврдените состојби, ревизијата даде препораки со цел преземање на мерки за нивно надминување.

На ден 10.05.2019 година добиени се забелешки на Нацрт извештаите за извршената ревизија на финансиските извештаи и ревизија на усогласеност на Министерството за здравство на РСМ за сметките 637-10, 787-19 и 786-68 број: 17-330/1, 17-330/2, 17-330/3 и 17-330/4 од 04.04.2019 година, од министерот за здравство Доц. д-р Венко Филипче заведени во Државниот завод за ревизија под број 17-330/9. На ден 13.05.2019 година добиен е писмен допис под број 22-3468/14 од 13.05.2019 година заведен во Државниот завод за ревизија под број 17-330/10 од 13.05.2019 година од министерот за здравство со кој го известува Државниот завод за ревизија дека претходно доставените забелешки на Нацрт извештаите за сметките 637-10, 787-19 и 786-68 ги повлекува.

На ден 14.05.2019 година добиени се забелешки на Нацрт извештаите за извршената ревизија на финансиските извештаи и ревизија на усогласеност за 2017 година на Министерството за здравство на РМ за сметка 637 – 10 (сметка на основен буџет) и

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

сметка 786 -68 (сметка на буџет на заеми) заведени под број бр. 17-330/1 и 17-330/3 од 04.04.2019 година , од одговорното лице Никола Тодоров, поранешен министер за здравство заведени во Државниот завод за ревизија под број 17-330/11 од 14.05.2019 година.

Имајќи во предвид дека во прилог на забелешките доставена е копија од пропратно писмо со кое Министерството за здравство врши препраќање на Нацрт извештаите до наведеното лице на ден 08.04.2019 година и со извршениот увид во писмената пратка од која може да се потврди дека истите се предадени на 08.05.2019 година, постапувајќи во согласност со одредбите на член 30 став 2 од Законот за Државната ревизија („Службен весник на РМ“ бр. 66/10, 145/10, 12/14, 43/14, 154/15, 192/15, 27/16, 83/18),

Забелешките се разгледани од страна на Овластениот државен ревизор и констатирано дека од вкупно 9 забелешки по овој извештај 6 не се прифатени, 2 се прифатени и една забелешка делумно е прифатена.

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

1. Вовед

- 1.1.** Извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на страна 35 до 37 заедно со ревизија на усогласеност на Министерството за здравство на Република Северна Македонија (во натамошниот текст МЗ) на сметката за основен буџет 637, кои се состојат од биланс на состојба на ден 31 декември, биланс на приходи и расходи за годината која завршува со тој датум, и преглед на значајни сметководствени политики и објаснувачки белешки кон финансиските извештаи.
- 1.2.** Ревизијата на финансиските извештаи од точка 1.1. на овој извештај е извршена согласно член 22 став 1 од Законот за државната ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија согласно член 23 од Законот за државна ревизија.
- 1.3.** Извршена е ревизија и издаден е извештај за финансиските извештаи на МЗ за 2012 година и изразено е неповолно мислење во однос на вистинитоста и објективноста на финансиските извештаи, додека во однос на усогласеноста со законските прописи во финансиските трансакции изразено е мислење со резерва.
- 1.4.** Финансиските извештаи од точка 1.1. на овој извештај се одговорност на раководството на МЗ застапувано од:
 - Никола Тодоров, министер за здравство од 28.07.2011 година до 30.05.2017 година;
 - Д-р Арбен Таравари, министер за здравство од 31.05.2017 година до 15.11.2017 година;
 - Д-р Гоце Чакаровски, заменик министер за здравство од 16.11.2017 година до 24.12.2017 година
 - Д-р Венко Филипче, министер за здравство од 25.12.2017 година.

Оваа одговорност вклучува дизајнирање, имплементација и одржување на интерна контрола која што е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи коишто се ослободени од материјално погрешни прикажувања, без разлика дали се резултат на измами или грешки, избор и примена на соодветни сметководствени политики, како и правење на сметководствени проценки кои што се разумни во околностите.

- 1.5.** Раководството на субјектот е исто така одговорно за осигурување дека активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи се во согласност со релевантната законска регулатива,

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

упатства и воспоставени политики.

Одговорност на ревизорите е да изразат мислење за финансиските извештаи од точка 1.1. врз основа на извршената ревизија. Оваа одговорност вклучува и изразување мислење за тоа, дали активностите, финансиските трансакции и информации рефлектирани во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Ревизијата е извршена во согласност со Ревизорските стандарди на Врховните ревизорски институции (ISSAI). Овие стандарди налагаат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата со цел да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања. Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на достатни соодветни ревизорски докази како поткрепа на нашите заклучоци. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризикот од материјална неусогласеност, без разлика дали е резултат на измами или грешки.

При процена на ризикот, ревизорот ги разгледува внатрешните контроли релевантни за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи со цел да се дизајнираат ревизорски постапки кои се соодветни во околностите, но не за целите на изразување на мислење за ефективноста на внатрешните контроли на субјектот. Ревизијата исто така вклучува оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствени проценки направени од страна на раководството на субјектот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи. Веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

2. Цели, заснованост и период на вршење на ревизијата

2.1. Цел на ревизијата на финансиските извештаи е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи земени како целина се ослободени од материјално погрешни прикажувања било поради измама или поради грешка, овозможувајќи му на ревизорот да изрази мислење за тоа дали финансиските извештаи се изготвени, во сите материјални аспекти, во согласност со применливата рамка за финансиско известување и да известува за финансиските извештаи и да комуницира, во согласност со ревизорските наоди.

Цел на ревизијата на усогласеност во врска со ревизијата на финансиските извештаи е ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали активностите, финансиските трансакции и информациите рефлектирани во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики и да известува

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

законодавната власт и други соодветни тела за наоди и расудувања.

- 2.2. Финансиските извештаи кои се предмет на овој извештај се засновани врз завршната сметка составена според применливата рамка за финансиско известување во Република Македонија.
- 2.3. Ревизијата од точка 1.1. погоре е планирана и извршена во периодот од 20.09.2018 година до 31.12.2018 година кај Министерството за здравство од тим на Државниот завод за ревизија.

3. Осврт на ревизијата од претходната година – спроведување на препораките

Ревизијата од точка 1.1. погоре опфати и ревизија на спроведување на препораките дадени во конечниот извештај на ОДР во 2012 година при што констатира дека од вкупно 6 препораки имплементирана е една, една препорака е делумно спроведена, додека четири препораки не се спроведени. Во Прилог 1 кон овој извештај, дадени се резултатите од извршената ревизија на спроведување на препораките презентирани во конечниот извештај на овластениот државен ревизор за 2012 година.

4. Наоди и препораки

Прашањата кои ги покрива овој извештај беа дискутирани на завршниот состанок со раководството и одговорните лица на субјектот - предмет на ревизија, одржан на ден 19.02.2019 година.

На ден 10.05.2019 година добиени се забелешки на Нацрт извештаите за извршената ревизија на финансиските извештаи и ревизија на усогласеност на Министерството за здравство на РСМ за сметките 637-10, 787-19 и 786-68 број: 17-330/1, 17-330/2, 17-330/3 и 17-330/4 од 04.04.2019 година, од министерот за здравство Доц. д-р Венко Филипче заведени во Државниот завод за ревизија под број 17-330/9. На ден 13.05.2019 година добиен е писмен допис под број 22-3468/14 од 13.05.2019 година заведен во Државниот завод за ревизија под број 17-330/10 од 13.05.2019 година од министерот за здравство со кој го известува Државниот завод за ревизија дека претходно доставените забелешки на Нацрт извештаите за сметките 637-10, 787-19 и 786-68 ги повлекува.

На ден 14.05.2019 година добиени се забелешки на Нацрт извештаите за извршената ревизија на финансиските извештаи и ревизија на усогласеност за 2017 година на Министерството за здравство на РМ за сметка 637 – 10 (сметка на основен буџет) и сметка 786 -68 (сметка на буџет на заеми) заведени под број бр. 17-330/1 и 17-330/3 од 04.04.2019 година , од одговорното лице Никола Тодоров, поранешен министер за здравство заведени во Државниот завод за ревизија под број 17-330/11 од 14.05.2019

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

година.

Имајќи во предвид дека во прилог на забелешките доставена е копија од пропратно писмо со кое Министерството за здравство врши препраќање на Нацрт извештаите до наведеното лице на ден 08.04.2019 година и со извршениот увид во писмената пратка од која може да се потврди дека истите се предадени на 08.05.2019 година, постапувајќи во согласност со одредбите на член 30 став 2 од Законот за Државната ревизија („Службен весник на РМ“ бр. 66/10, 145/10, 12/14, 43/14, 154/15, 192/15, 27/16, 83/18),

Забелешките се разгледани од страна на Овластениот државен ревизор и констатирано дека од вкупно 9 забелешки по овој извештај 6 не се прифатени, 2 се прифатени и една забелешка делумно е прифатена.

4.1. Внатрешни контроли

4.1.1. Од извршениот увид во воспоставениот систем на внатрешни контроли во рамките на МЗ утврдивме дека:

- Во изминатиот период усвоени се поголем број на процедури за најголем дел од процесите кои се одвиваат во МЗ, меѓутоа истите во најголем дел не се применуваат. На наше барање одговорните лица во МЗ не беа во можност да ни го презентираат актот за процедури и постапки на планирање, подготовкa и реализација на програмите за здравствена заштита која била на сила во периодот на ревизијата, односно во 2017 година, што наведува на заклучок дека лицата кои се одговорни за реализацијата на програмите не се запознаени со овој акт, а активностите во врска со програмите се одвиваат на несоодветен начин. Во овој период од извршениот увид во документацијата по извршените плаќања кај најголем дел од програмите финансиирани преку основниот буџет на МЗ, утврдивме дека се извршувани и плаќања за кои недостасува соодветна поткрепувачка документација. И покрај овој недостаток, лицата задолжени за контрола ја имаат потврдено целосноста и вистинитоста на фактурите. Недостаток на поткрепувачка документација констатираме кај програмите за партиципација при користење на здравствена заштита на одделни заболувања на граѓаните, активна здравствена заштита на мајките и децата, заштита на населението од ХИВ/СИДА, за јавно здравје, превентивни мерки за спречување на туберкулозата, Здравје за сите и организирање и унапредување на крводарителството, за кои во 2017 година, согласно доставени информации од МЗ, се извршени исплати во висина од 233.846 илјади денари. Од ова произлегува дека системот за внатрешни контроли на плаќања по фактурите кои се однесуваат на програмите за здравствена заштита не функционира во целост и со оглед на констатираниот недостаток на поткрепувачка документација оваа контрола единствено се врши на проверка на аритметичката точност на износите исказани во фактурите,

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

но не и на реалноста и основаноста на останатите параметри кои се прикажани во доставените фактури (број на извршени здравствени услуги, платени партципации за лица кои исполнуваат услови, извршените услуги на крводарители, извршени обуки и едукации итн) кои се доставени. Поради наведеното ревизијата имаше ограничен делокруг во работењето во поглед на потврдувањето на голем дел од извршените исплати по овие програми;

- Со оглед на обемноста на документацијата во овој период на МЗ му недостига и кадровски потенцијал за вршење на навремени и целосни контроли од овој тип, додека кај дел од програмите при фактурирањето се користи стручна медицинска терминологија што ја ограничува можноста од вршење на контрола од страна на вработени кои немаат медицинска стручна подготовка. Во текот на 2018 година е донесено Упатство за процедури и постапки за планирање, подготовка и реализација на програмите за здравствена заштита. Со увид во овој документ утврдивме дека од страна на корисниците на средства од програмите не се бара доставување на соодветна поткрепувачка документација, додека за точноста на фактурираните износи гарантираат раководителите на правните лица корисници на средства. Контролата на точноста и реалноста на исказите износи во фактурите, согласно Упатството, треба да се врши по пат на теренски контроли од страна на одговорните лица, со што постапката за контрола дополнително се усложнува и забавува со што можноста за ефикасна, целосна и сеопфатна контрола се намалува. Дополнително на ова имаме обврска да известиме дека согласно на Законот за сметководство за буџетите и буџетските корисници и Правилникот за сметководство на буџети и буџетски корисници плаќањето на фактури без поткрепувачка документација е недозволено, а согласно на Законот за јавна внатрешна финансиска контрола МЗ има обврска да врши ex-ante контрола пред да се изврши плаќањето. Како резултат на горенаведената состојба наведените законски обврски се дерогирани со ова Упатство, а МЗ нема воспоставено соодветно ниво на внатрешни контроли со кои ќе се обезбеди плаќање на примените фактури базирано на објективно и реално прикажани информации во истите;
- Не постои соодветен проток на документација меѓу секторите на МЗ и секторот за финансиски прашања, при што голем дел од документацијата која се генерира во стручните сектори не се доставува до сметководството на МЗ поради што утврдивме поголем број на случаи на ненавремено и нецелосно евидентирање на трансакции во сметководствената евиденција;
- Секторот за финансиски прашања согласно актот за организација и систематизација на работењето на МЗ, има предвидено вкупно 10 работни места, а пополнети се три места од кои едно лице се води дека е вработено во овој сектор а всушност во периодот предмет на ревизија извршувало работни задачи на друга позиција. Работните задачи поврзани со сметководственото евидентирање ги вршат вработени на СОЗР, кои со оглед

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

на значително зголемениот обем на работа во МЗ се во недоволен број. Како резултат на ова се јавува неможност на вработените лица соодветно да одговорат на сите работни задачи кои се обврска на МЗ согласно претходно наведените законски и подзаконски акти;

Утврдените состојби укажуваат на не постоење на соодветно контролно опкружување кое ќе обезбеди сведување на ризиците од работењето на прифатливо ниво и исплата на средствата врз основа на уредна и веродостојна документација.

Препорака

Одговорните лица во МЗ да преземат мерки за зајакнување на внатрешните контроли во насока на осигурување на објективноста, точноста и реалноста на износите кои се фактурираат од страна на корисниците на програмите за здравствена заштита, поедноставување на процесите на контрола и нивно усогласување со законските прописи кои се на сила во РСМ како и соодветно доекипирање на секторот за финансиски работи.

4.1.2. По извршеното снимање на системот на внатрешни контроли во врска со процесот на исплата на плати утврдивме дека МЗ нема донесено процедура за пресметка и исплата на плати со дефинирани надлежности и одговорности на лицата во процесот.

По извршените тестирања на пресметката и исплатата на плата како и соодветната документација, утврдивме дека воспоставените внатрешни контроли, кои треба да обезбедат доволно ниво на сигурност и да спречат ризик од исплата на плата врз основа на присуство на работното место пократко од предвиденото во член 116 од Законот за работни односи, не функционираат, што не е во согласност со член 16 од Закон за јавна внатрешна финансиска контрола. Со увид во листите за редовност од системот за евидентирање на работното време за четири месеца утврдивме дека 20 лица воопшто не се евидентирале во системот за евидентирање, додека за 22 лица констатирајме дека само повремено се регистрираат во системот со периоди на отсуство од работното место кои траат и над еден месец. Пресметката на платата се врши врз основа на прегледи доставени од раководителите на секторите, кои не кореспондираат со податоците од електронските листи за редовност. Ваквиот начин на пресметка и исплата на плата не е во согласност со член 116 од Законот за работни односи и создава ризик исплатените плати да не се резултат на реално одработени часови и присуство на работното место.

Препорака

Одговорните лица во министерството да преземат активности за донесување на процедура за пресметка и исплата на плати.

Пресметката и исплатата на платите да се темели на основа на податоците од системот на електронска евидентирање на работното време и сите вработени да ги

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

регистрираат своите отсуства и присуства на работното место.

4.2. Усогласеност со закони и прописи

4.2.1. Министерството во текот на 2017 година од оваа сметка исплатило средства во износ од 5.823 илјади денари за ангажирање на 16 лица по договор на дело како и 47 лица за кои се извршени исплати во висина од 6.833 илјади денари од сметката 787. Со извршениот увид во доставената документација, ревизијата ги констатира следните состојби:

- Лицата се ангажирани во континуитет од една година на работни места кои не се систематизирани во актот за систематизација и не се однесуваат на вршење работи надвор од дејноста на МЗ што не е во согласност со член 252 од Законот за работни односи;
- Не постои конзистентност ниту критериуми во утврдување на висината на надоместоците за извршена работа по однос на склучени договори за дело и истите варираат од 20 до 60 илјади денари месечно, а забележавме и појава за исти работни позиции да се исплаќа различен износ на надоместок за различни ангажирани лица;
- не се следи редовноста на лицата ангажирани по договор на дело при што МЗ не ја обезбедило присутноста на работните места на овие лица. Како резултат на наведеното се јавува можност од исплата на парични средства на лица кои воопшто не биле присутни на работните места и не ги извршуваат работните обврски во МЗ во согласност со склучените договори;
- во договорите не е предвидена клаузула за доставување на месечни извештаи за извршената работа и не дава уверување за исполнувањето на нивните работни задачи и обврски за кои се ангажирани.

Ваквата состојба не е во согласност со Законот за здравствена заштита, Законот за облигационите односи, Законот за работни односи и Правилникот за организација и систематизација на работните места на министерството. Утврдената состојба предизвикува можност од субјективен пристап при одлучувањето за потреба од ангажирање на лицата и не обезбедува остварување на правото на пензиско и здравствено осигурување од работен однос.

Препорака

Одговорните лица во министерството да преземат мерки за функционална анализа од потребата на човечките ресурси, изврши прилагодување на актите за организација и систематизација на работните места, подготви соодветен план за вработување на потребниот персонал, обезбедување на потребните согласности, изврши нивно вработување согласно пропишаните законски и подзаконски акти а исплатите да ги вршат врз основа на реално извршена работа.

4.3. Финансиски извештаи

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

4.3.1. Во согласност со член 16 од Законот за здравствена заштита, Владата на РМ на предлог на Министерството за здравство, а врз основа на здравствената состојба на населението и утврдените здравствени проблеми и приоритети од јавно здравствен карактер како и во согласност со донесените стратегии и политики во областа на здравствената заштита, усвојува и објавува Програми за здравствена заштита. Со овие програми се утврдуваат мерки и активности како и висина на финансиските средства за реализација на секоја програма поединечно. Реализацијата на овие програми како и надзорот над нивното извршување е обврска на Министерството за здравство. Пригоа во текот на 2017 година реализирани се вкупно 20 различни програми за здравствена заштита за кои е исплатен износ во висина од 3.856.232 илјади денари од сметката за основен буџет 637-10 и сметката за буџет од самофинансирачки активности 787-19. Во врска со подготовката и реализацијата на овие програми го утврдивме следното:

- Утврдениот буџет за програмските активности за здравствена заштита не обезбедува доволно средства за целосно подмирување на сите извршени здравствени услуги, набавка на лекарства и останати активности предвидени со програмите во текот на фискалната година. Утврдивме дека МЗ во текот на 2017 година има вршено исплати по фактури од минати години (2014, 2015, 2016 година) што се јавува како резултат на објективната неможност да се подмират сите обврски по програмите за здравствена заштита, поради обемот на физичките лица кои ги исполнуваат условите за остварување на правото на финансиски надоместок по програмите и недоволниот обем на средства алоциран во буџетот за овие намени. Со оглед на тоа што ЈЗУ се едни од најголемите корисници на средства од програмите и за вршењето на здравствени услуги по истите, ЈЗУ имаат реални трошоци во своето работење за кои е неизвесно кога ќе извршат поврат на потрошениот средства по програмите. Недоволно обезбедените средства и ненавременото плаќање на средствата е еден од главните генератори на високиот долг со кој ЈЗУ се соочуваат во своето тековно работење, а за кој ДЗР известуваше во изминатиот период. Дополнително на ова, поради констатираниот недостиг на човечки ресурси, Секторот за финансиски прашања не е во можност да изврши целосно евидентирање на сите пристигнати и неплатени фактури во текот на годината и истите се чуваат во голем број на кутии, поради што финансиските извештаи нереално и необјективно ја прикажуваат состојбата на соодветните позиции за обврски кои се значително повисоки од прикажаните. Во прилог на искажаното погоре зборува и податокот кој го обезбедивме со испраќањето на конфирмациите за обврски кон коминтентите на МЗ, при што од вкупно 16 добиени конфирмации од ЈЗУ констатираавме разлика во висина од 638.390 илјади денари во однос на обврските кои ги има искажано МЗ во својата финансиска евиденција кон овие ЈЗУ. Напоменуваме дека од најголем дел од ЈЗУ воопшто не добивме одговор на испратената конфирмација од наша

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

страна. Одговорните лица во МЗ на наше барање ни презентираа информација за висината на обврските за поедини програми, но не и целосна информација за неплатените и неевидентирани, а достасани обврски по сите програми.

- Дел од објавените програми имаат општ карактер кој не нуди соодветни информации и предвиден детален буџет во врска со активностите кои се финансираат, ниту пак се дадени информации во врска со правните лица кои можат да користат средства од овие програми. Не постојат критериуми за оцена на успешноста на преземените активности во врска со реализацијата на програмите а со тоа и признавањето на трошоците, поради што истите стануваат подложни на различна интерпретација при што се јавува ризик од исплата на трошоци за активности кои не биле предмет на соодветната програма. Од друга страна кај поедини програми во чиј состав е вклучен и буџет за активностите кои треба да се реализираат со предвидени износи утврдивме реализација на расходи во вид и обем различен од предвидениот со соодветната програма. Во врска со оваа програма, се однесува за исплати на тимови од странски лекари и медицински персонал кои вршеле едукација, обука и практичен тренинг во областите на кардиохирургија и детска кардиохирургија, комплетно запоставувајќи ја превентивната функција на оваа програма;
- Самите програми не содржат податоци за утврдените износи на неплатени обврски од претходниот период и покрај тоа што во тековната година се плаќаат трошоци од претходните години;
- Не се превземени мерки и активности за склучување на договори за уредување на меѓусебните права и обврски помеѓу МЗ и ЈЗУ согласно програмските активности;
- Извештаите за дел од спроведените активности не содржат печат, архивска заверка и не се потпишани и одобрени од страна на одговорното лице со што го немаат белегот на уреден и веродостоен документ;

Во врска со реализација на поединечните програми го утврдивме следното:

Програма за ретки болести

- Одговорните лица за оваа програма имаат воспоставено соодветна пракса лично да присуствуваат на примопредавањето на лековите на клиниките кои понатаму ги дистрибуираат до лицата кои се дијагностицирани со ретка болест. Сепак МЗ нема директна информација за количините кои ги имаат клиниките

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

во секој даден момент и оваа потреба се реализира преку директни контакти со клиниките. Наведеното може да има негативното влијание врз планирањето на количината на лекови при реализацијата на постапките за јавни набавки по овој основ;

- Одобрените средства за оваа програма кои за 2017 година изнесуваат околу 230 милиони денари не ги одразуваат реалните потреби и не се доволни за целосна реализација на програмата и обезбедување на соодветна терапија за сите лица кои се дијагностицирани се ретка болест во согласност со објавената програма за ретки болести. Имено во текот на 2017 година МЗ обезбедува терапија за околу 130 лица додека реалниот број на лица кои ги исполнуваат условите согласно на одредбите на програмата е поголем. Согласно на проценките на МЗ реалните годишни потреби за целосна реализација на оваа програма на начин кој ќе обезбеди целосна и навремена терапија на сите лица дијагностицирани со некоја од ретките болести потребни се околу 400.000 илјади денари.
- Од страна на МЗ не ни беше презентиран доказ дека јавните здравствени установи извршители на оваа програма доставиле годишен извештај за преземени мерки и активности за 2017 година согласно точка 5 од оваа програма;

Програма за партиципација при користење на здравствена заштита на одделни заболувања на граѓаните

Генерален недостаток на оваа програма е тоа што во истата не се објавени соодветните шифри по МКБ 10 и ДСГ кои се признаваат од страна на МЗ на ЈЗУ кои вршат услуги кон пациентите односно извршените здравствени услуги кои се признаваат како трошоци на МЗ во програмата се дадени по име. Од друга страна овие ЈЗУ при доставувањето на пресметките и фактурирањето на извршените услуги ги користат шифрите МКБ 10 и ДСГ, со што вршењето на контрола на оправданоста на пресметките бара медицински познавања, што значително ја отежнува контролата на оправданоста на фактурираните износи;

Програма за рана детекција на малигни заболувања во РМ

Во врска со оваа програма од увидот утврдивме дека дел од исплатите се извршени врз основа на доставена фактура и поткрепувачка документација во прилог (извештаи за извршени ПАП прегледи и покани за тестирања), при што кај поедини ПЗУ бројот на фактурирани тестирања и покани се разликува во однос на бројот кој е прикажан во приложените извештаи како прилог кон фактурите. И покрај констатирани разлики, ваквите фактури се одобрени за исплата од страна на МЗ, без да се побара објаснување за констатирани разлики.

Програма за задолжителна имунизација на населението

- Утврдивме дека постојат разлики во наведениот рок на траење на примената

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

фактура од добавувачот за извршена набавка на вакцини во висина од 15.280 илјади денари и презентираниот записник за прием на вакцините изготвен од страна на лица вработени во МЗ и Агенцијата за лекови при што на записникот за прием е наведен рок на траење на вакцините кој е за една година пократок во однос на наведениот рок на траење на вакцините наведен во фактурата од добавувачот. Утврдената состојба не е забележана од страна на внатрешната контрола на МЗ и во услови кога довербата во сигурноста на вакцините кои ги набавува МЗ во јавноста е намалена, ваквите состојби придонесуваат за негативни реакции во јавноста и дополнително намалување на нискиот процент на имунизација кај населението;

Програма за здравствена заштита на лица со болести на зависности во Република Македонија

Во делот на оваа програма за 2017 година утврдени/одобрени се средства во износ од 72.000 илјади денари. Со ревизијата на активностите превземени во рамките на наведената програма ревизијата ги утврди следните состојби:

- извршителите на програмските активности не доставиле годишни извештаи до МЗ за реализираните мерки и активности во 2017 година предвидени со програмата;
- на ревизијата не и се презентирани записици/извештаи од спроведени контроли кај извршителите на програмата и контрола на динамиката на потрошувачката на супституциона терапија - метадон и бупренорфин и увид во медицинската документација, предвидени со програмата. Утврдивме дека одговорните лица за програмата во текот на годината вршат посети на некои ЈЗУ во насока на вршење на контрола на исплатените средства меѓутоа не изготвуваат записици од извршениот увид;
- по извршен увид во фактурите поднесени од извршителите на програмата ревизијата утврди дека една здравствена установа вршела фактуирање на исти лекови по различни цени во ист временски период по две програми (програма за душевно болни и програма за зависности);

Програма за здравствена заштита на лица со душевни растројства

Во делот на оваа програма за 2017 година утврдени/одобрени се средства во износ од 39.000 илјади денари. Со ревизијата на активностите превземени во рамките на наведената програма ревизијата ги утврди следните состојби:

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

- извршителите на програмските активности не доставиле годишни извештаи до МЗ за реализираните мерки и активности во 2017 година предвидени со програмата;
- по извршен увид во фактурите поднесени од извршителите на програмата ревизијата утврди дека една здравствена установа вршела фактуирање на исти лекови по различни цени во ист временски период по две програми (програма за душевно болни и програма за зависности);
- за болничко лекување установите фактурирале поединечно за секоја дадена услуга (болнички ден, труд на персоналот и медикаментозна терапија) каде цената на болничкиот ден од установа до установа се разликува и не соодејствува со пропишаната референтната цена на ФЗОМ согласно која за истата услуга е пропишан износ во висина од 960 денари од ден;

Програма за заштита на населението од ХИВ/СИДА

Во делот на Програмата 57 - за заштита на населението од ХИВ/СИДА во Република Македонија за 2017 година утврдени/одобрени се средства во износ од 23.000 илјади денари. Со ревизијата на активностите превземени во рамките на наведената програма ревизијата ги утврди следните состојби:

- За реализација на активностите предвидени со Програмата се предвидува ангажирање на Здруженија по пат на јавен повик објавен во две службени гласила. По извршен увид во начинот на објавата на јавниот повик, извршената селекција и склучените договори со здруженијата ревизијата ги утврди следните состојби:
 - Не ни беше презентирана објавата на огласот во два службени гласила, освен објавата на веб страната на министерството;
 - Не ни беше презентиран акт за усвоени критериуми со зададени бодови врз основа на кои подоцна е извршена еваулација на доставените апликации;
 - Не ни беше презентиран записник од извршено отварање на доставените апликации и извештај од комисијата за избор на здруженија;
 - И покрај тоа што дел од здруженијата документацијата за учество на јавниот повик ја доставиле по крајниот рок за доставување, истите не биле исклучени од еваулација и пристапено е кон склучување на договор со истите;
 - Доделени се договори на здруженијата во различни износи без претходно утврдени критериуми за распределба на надоместокот по здруженија;
 - По извршен увид во доставената документација од страна на здруженијата, ревизијата утврди признаени расходи кои не се поврзани со реализацијата на програмските активности.

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

Национална годишна програма за јавно здравје

Во делот на Програмата 53 - за јавно здравје во Република Северна Македонија за 2017 година утврдени/одобрени се средства во износ од 46.000 илјади денари. Со ревизијата на активностите превземени во рамките на наведената програма ревизијата утврди дека извршителите на програмата по спроведување на активностите предвидени со програмата, фактуираат кон министерството квартално, односно доставуваат фактура, извештај за реализирани активности и во неколку случаи и наративни извештаи. По извршен увид во наведената документација не добивме уверување дека фактурираните активности се реализирани со оглед на тоа што во прилог кон фактурите не се доставени налози за работа, потврди од извршени проверки во училишта и градинка, испитување на почва и вода, додека од страна на одговорните лица за програмата не се вршат соодветни контроли.

Програмата за превентивни мерки за спречување на туберкулозата кај населението во Република Македонија во 2017 година

Ревизијата не се увери во основаноста, реалноста и објективноста на исплатените средства во износ од 7.399 илјади денари по основ на извршени услуги за превентивни мерки за спречување на туберкулозата кај населението на кои ги фактуира Институтот за белодробни заболувања поради утврдени разлики и неконзистености во делот на цените наведени во Програмата и фактурираните цени. Ова упатува на ниско ниво на внатрешни контроли кои се спроведуваат при реализација на Програмата кое го отежнува утврдувањето и признавањето на трошоците и создава ризик од незаконска и ненаменска исплата на парични средства.

Програма „Здравје за сите“ за 2017 година

Од извршениот увид на дел од трошоците кои произлегуваат од Програмата, во врска со активноста „Ало докторе“ реализирани се средства во вкупен износ од 2.420 илјади денари за кои не се приложени докази за видот и квалитетот на извршените советодавни здравствени услуги кои ги обезбедуваат ангажираните доктори со цел да се оправда месечниот надоместок за оваа активност. Ревизијата констатираше отсуство на критериуми во Програмата за начинот и постапката на изборот на доктори вклучени во проектот.

Согласно горе наведеното, ревизијата утврди дека одговорните лица за спроведување на Програмата немаат воспоставено контрола врз начинот на реализација на истата и создава ризик од неоснована исплата на парични средства.

Програмата за едукација на лекари и медицински персонал и за кофинансирање на специјализација, односно супспецијализација на

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

здравствените работници и здравствените соработници вработени во приватни здравствени установи, други правни лица и невработени

Од направениот увид во реализираните средства од Програмата, ревизијата ги констатираше следниве состојби:

- Трошоците кои произлегуваат од специјализација/супспецијализација на лекарите во странство се признаваат согласно Одлука¹ донесена од страна на министерот која во моментот на вршење на ревизијата не е во важност. Со извршениот увид во приложената документација констатиравме дека не се предвидени унифицирани износи на надоместоци кои им се признаваат на упатените лекари, поради што во текот на 2016 и 2017 година се признале расходи во различни износи за истоветни трошоци (курс за јазик, сместување за времетраење на подготвителни активности за специјализација, провизија за обезбедување на сместување и депозит за сместување), а кои се настанати во ист период и во исто место на едукација. Горенаведеното создава ризик од субјективно одлучување за висината на трошоците кои им е признаваат на лекарите, дотолку повеќе што за реализација на програмата во 2016 и 2017 година не е донесен нов интерен акт со кој ќе се регулира висината и начинот на признавањето на трошоците.
- Во постапката за упатување на лекарите на специјализација /супспецијализација во странство, МЗ носи решенија со кои се одобруваат трошоци за припремни активности² во времетраење до шест месеци. Со извршениот увид во приложената документација констатиравме дека на четворица лекари им е продолжен рокот за извршување на подготвителните активности за 14 (четиринаесет), односно 18 (осумнаесет) месеци при што исплатени се дополнителни трошоци за престој на лекарите во странство во износ од 2.524 илјади денари. Ревизијата не беше во можност да ја процени основаноста на овие исплати бидејќи во законските акти³ кои ја регулираат оваа област отсуствуваат критериуми согласно кои би се одобрило продолжувањето на периодот за подготвителни активности, а од страна на МЗ не се дадени објаснувања во врска со причините и потребата од одобрување на продолжениот рок за подготвителни работи. Наведеното создава ризик од субјективно одлучување за продолжување на времетраењето на подготвителниот период и реализација на дополнителни буџетски средства.
- Средствата наменети за специјализација/супспецијализација во странство се исплаќаат на месечно ниво, при што во сметководствената евиденција се евидентираат и побарувања за исплатени аванси кон упатените лица. Со увид во доставената документација, констатиравме дека кон исплатите не се приложени веродостојни, вистинити и уредни документи со кои би се потврдиле

¹ Одлука за видот на трошоците за специјализација/супспецијализација на медицинскиот материјал-докторите на медицина во Република Србија, Република Хрватска и Република Словенија бр. 17-622/1 од 23.01.2015

² нострификација на диплома, полагање на странски (словенечки) јазик и полагање на стручен испит во траење на 6 месеци

³ Закон за здравствена заштита и Закон за медицински студии и континуирано усовршување на докторите

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

оправданоста и основот за исплата поради што до моментот на вршење на ревизијата не се наплатени побарувањата во висина од 41.885 илјади денари (19.749 илјади денари од сметката 637 и 22.135 илјади од сметката 787) за дадени аванси кон дел од лицата кои се упатени на едукација што не е во согласност со член 12 од Законот за сметководство на буџетот и буџетските корисници. Имајќи предвид, дека реализацијата на активностите за специјализација / супспецијализација е започната во 2015 година, горенаведената состојба создава ризик од застарување на дел од овие побарувања;

- Дел од договорите за специјализација не се усогласени со член 147 од Закон за здравствена заштита во одредбите кои ја регулираат висината на средствата што треба да се надоместат доколку специјализантот по негово барање или по негова вина предвреме ја напушти установата која го упатила на специјализација. Неконзистентноста во овој дел од договорите создава можност од фаворизирање на поедини специјализанти и субјективизам во поглед на можноста за надоместување на трошоците на начин и во висина предвидена со 333;
- Во деловните книги исказан е расход во износ од 5.876 илјади денари кој реално не е исплатен преку сметката на МЗ во известувачкиот период односно се работи за затварање на создадени побараување по основ на оваа програма во претходни известувачки периоди. Наведеното е во спротивност со буџетското начело на парично исказување и одредбите на Законот за сметководство за буџетите и буџетските корисници и Правилникот за сметководство за буџетите и буџетските корисници и создава ризик во делот на начинот на користење на средствата по овој основ. На ревизијата не и се дадени дополни објаснувања и докази за утврдената состојба;
- Кај оваа програма како и кај програмата за превенција на кардиоваскуларни болести извршена е исплата на средства за ангажирање на стручни медицински лица од странство. Притоа констатиравме дека од страна на МЗ се вршат исплати за ангажмани на овие лица во висина од 39.269 илјади денари од програмата за превенција на кардиоваскуларни болести и 3.084 илјади од оваа програма, кои не траат подолго од 8 дена, што не е во согласност со одредбите од склучените договори со кои е предвидено исплатата да се врши како резултат на месечен ангажман иако овие лица се ангажирани пократок период.

Препорака

МЗ да изврши анализа за финансиската одржливост на реализацијата на програмите за здравствена заштита од аспект на висината на буџетски средства потребни за непречено работење на корисниците на средства од програмите, согласно реалните трошоци кои се прават за вршење на здравствени услуги кои се рефундираат по овие програми и во соработка со Владата на РСМ и министерството за финансии се обезбедат потребните средства за реализација на утврдените програмски активности

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

Да се напушти праксата на објавување на општ текст во врска со дел од Програмите за здравствена заштита и истите да се објавуваат со подетални информации во врска со буџетираните средства и да се специфицира основот по кој правни и физички лица имаат право на рефундирање на средства од истите, како и да се пропише начинот на остварување на овие права и признавањето на трошоците по овој основ од страна на МЗ.

Со оглед на висината на средствата кои се исплаќаат по програми, неопходно е воспоставување на задолжителна внатрешна контрола која ќе биде навремена, целосна и од суштински карактер, во сите делови на реализацијата на средствата кои се исплаќаат по програмите за здравствена заштита, како една од основните функции на МЗ.

Одговорното лице на министерството да ги задолжи инволвираните лица во процесот на подготвување, донесување, реализација и евидентирање на настанатите трансакции во деловните книги да се врши врз основа на уредни, веродостојни и вистинити сметководствени докази/документи.

Одговорното лице да воспостави систем на континуирано информирање на состојбата на вакцини, медицински материјали и лекови.

Лицата задолжени за водење на деловните книги да преземат активности за евидентирање на настанатите трансакции (обврски) во деловните книги и обезбедат веродостојни податоци за висината на создадените а неплатени обврски.

4.3.2. Во првата половина на декември 2017 година, министерот за здравство има донесено Решение за формирање на комисии за вршење на годишен попис на материјални и нематеријални средства, ситен инвентар, парични средства, побарувања и обврски за 2017 година. По завршување на пописот, издаден е Извештај на Комисијата за вршење на годишен попис на материјални и нематеријални средства, ситен инвентар, парични средства, побарувања и обврски за 2017 година.

По спроведениот увид во пописниот елаборат од извршениот попис ревизијата ги утврди следниве состојби:

- Не е извршен попис и усогласување на следниве средства со кои располага Министерство за здравство:
 - салда на безготвински картички;
 - опремата во магацините/складишта која е платена од страна на МЗ, а сеуште не е пуштена во употреба;
 - ситниот инвентар;
 - побарувањата и обврските;
 - паричните средства во каса;
 - нематеријалните средства;
- Не е изработен и усвоен интерен акт во кој ќе се описе постапката за реализација на пописните активности во Министерство за здравство со сите обврски на пописните комисии;

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

- Основа за вршење на попис претставуваат пописните листи од извршениот попис за 2016 година;
- пописните листи за извршениот попис се изработени на ниво на цела институција без податок за вредноста на средствата, истите содржат премногу општи и недетален опис без да се наведе марката, видот и моделот на средствата, а за дел недостасуваат инвентарни броеви, со што се отежнува пронаоѓањето на средствата при вршење на попис;
- Констатирааме неусогласување на материјалната и сметководствената евиденција во износ од 136 илјади денари за возилата со кои располага МЗ.. Бројот на возилата од доставената интерна евиденција која ја води МЗ изнесува 63, во пописната листа од извршениот попис за 2017 година, бројот на возила изнесува 47 а во материјалната евиденција бројот на возилата изнесува 39. На ревизијата не и се презентирани причините за разликите во бројот и вредноста на набавените возила, што влијае на реалноста и објективноста на материјалните средства во финансиските извештаи. За возилата, министерството не располага со документ за дадено право на користење на други правни лица;
- Извештајот за извршениот попис е доставен со задочнување односно на 16.02.2018 година и не е донесен акт за негово усвојување од страна на Министерот, што не е во согласност на член 30 од Правилникот за сметководството за буџетите и буџетските корисници;
- Со извршениот увид на материјалното и финансиското сметководство, ревизијата на 31.12.2017 констатира разлика од 1.522.714 илјади денари помеѓу материјалната и финансиската сметководствена евиденција која се јавува како резултат на неизвршено евидентирање на дел од набавената опрема во материјалната евиденција и застарениот софтверски систем за материјално работење;
- Утврдивме дека при пресметка на ревалоризација и амортизацијата на основните средства не се применети стапките кои се предвидени согласно Правилник за сметководството за буџетите и буџетските корисници, поради што состојбата на ревалоризацијата и акумулираната амортизација на ден 31.12.2017 година не е правилно презентирана;
- Не е извршено разграничување помеѓу опремата и ситниот инвентар во материјалната евиденција на МЗ на начин кој е предвиден согласно на Законот за сметководство за буџетите и буџетските корисници и Правилникот за сметководство на буџетите и буџетските корисници;
- Ревизијата констатира дека не е извршено евидентирање (материјално и сметководствено) на мобилни апарати и тоа во износ од 1.548 илјади денари кои МЗ ги има стекнато во период 2017/2016 и тоа врз основа на склучен договор за користење на мобилни телефонски линии. Не се презентирани информации во врска со бројот на мобилни телефони кои се добиени како субвенција од мобилниот оператор со кој МЗ има договор со што се изврши ограничување на делокругот на ревизијата;

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

- Министерството нема воспоставена пракса да ги задолжува вработените со реверси за мобилни апарати кои им се доделени на користење. На овој начин се отежнува утврдувањето на фактичката состојба на истите, а лицата кои се задолжени со опремата ја немаат одговорноста за соодветно чување и располагање со средствата;
- Прекината е праксата за вршење на попис на вакцините од страна на ЈЗУ задолжени за менаџирање со истите, односно доставување на пописни листи до МЗ за нивната состојба.

Утврдените состојби не се во согласност со одредбите на Законот за сметководство за буџетите и буџетските корисници и Правилникот за сметководство за буџетите и буџетските корисници, Законот за буџетите, Законот за извршување на буџетот на Република Македонија за 2017 година и предизвикува неможност да се изврши усогласување на состојбата на средствата и нивните извори исказани во деловните книги и фактичката состојба како и ризик од несоодветно користење на јавните средства.

Препорака

Раководителот на субјектот, одговорните лица номинирани за вршење попис на средствата и изворите на средствата во МЗ и одговорниот сметководител во делот на своите надлежности да ги преземат следниве активности:

- Да се донесе интернет акт/правила на постапување / процедура за начинот на вршење попис на средства и нивните извори и усогласување на сметководствената со фактичката состојба;
- Пописната комисија при вршењето попис да изврши попис на целокупните средства и извори на средства со кои располага МЗ, обезбеди внесување на потребните податоци во пописните листи, обезбеди пописни листи за средствата кои се сопственост на МЗ а се кај други правни лица, подготви извештај во законски утврдените рокови и изврши усогласување на сметководствената со фактичката состојба а за утврдените разлики предложи мерки за постапување;
- Да се изврши означување на опремата на која недостасуваат инвентарни броеви;
- Да се воспостави примена на стапките на амортизација и ревалоризација согласно Правилникот за сметководство на буџетите и буџетските корисници;
- Да се извршени сметководствено и материјално евидентирање на мобилните телефони стекнати врз основа на склучен договор за користење на мобилни телефонски линии како и
- Да се обезбеди материјални задолженија со реверси на вработените на кои им е доделена опрема.

4.3.3. Врз основа на направените тестови на пресекот „cut off“ од страна на ревизијата, кои имаа за цел да потврдат дека трансакциите се евидентирани во соодветниот период, утврдени се состојби кои влијаат на реалноста и објективноста на

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

искажаната почетна и крајна состојба на обврските кон добавувачите и активните временски разграничувања. Имено, во известувачкиот период не се евидентирани обврски по основ на примени фактури кои се однесуваат на набавки на стоки и услуги во 2017 година во износ од 161.652 илјади денари. Една од причините за ваквата состојба, претставува воспоставената пракса, обврските да се евидентираат во моментот кога се плаќаат. Утврдената состојба не е во согласност со начелата на ажуарност и навременост на евидентирање на сметководствените настани, пропишани во одредбите од Законот за сметководство на буџети и буџетски корисници и влијае на реалноста и објективноста, како и на целосноста на исказите обврски во финансиските извештаи. Во исто време, непостоењето на целосни и точни податоци за обврските влијае врз реалните проекции во процесот на планирање на буџетските средства за МЗ во наредниот период.

Препорака

Раководителот на субјектот да преземе активности за задолжување на лицата одговорни за евидентирање на настанатите обврски, истото да го вршат во моментот на настанување на обврската и нивно презентирање во деловните книги за известувачкиот период во кој настанале.

4.4. Користење на средствата согласно законски прописи

4.4.1.Извршивме ревизија на процесот на планирање на јавните набавки, подготвувањето на тендерската документација, доделување на договори за јавни набавки за спроведените постапки на 25 јавни набавки со вкупна проценета вредност од 4.495.173 илјади денари во најголем дел спроведени во минати години кои му и кои имаат реализација во годината предмет на ревизија. Во врска со реализираните и ревидирани постапки ги утврдивме следниве состојби:

Набавка на опрема за потребите на Јавните здравствени установи

4.4.1.1 Набавка на нова медицинска опрема за потребите на ЈЗУ Градска општа болница 8ми Септември и ЈЗУ Универзитетска клиника за онкологија и радиотерапија – линеарен акцеларатор

Во врска со набавката на линеарен акцеларатор утврдивме дека по извршениот избор на најповолен понудувач поднесена е жалба од незадоволен економски оператор повикувајќи се на дадена алтернативна понуда од страна на избраниот економски оператор. Во врска со ова МЗ побарало стручно мислење од страна на ЈЗУ Клиника за радиологија и онкологија при што од страна на клиниката е одговорено дека понудениот систем од набавката во однос на финалниот резултат (верификација на дозата) е компатилен со бараниот од страна на МЗ, истиот е во употреба во многу реномирани светски центри и со неговото користење се доаѓа до истите резултати како и со бараниот во тендерската документација. Како резултат

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

на ова и добиениот одговор од МЗ во кој е вклучено и ова мислење, Комисијата за жалби донела одлука за усвојување на жалбата на незадоволниот оператор прифаќајќи дека се работи за алтернативна понуда која согласно на ТД е недозволена и ја вратило постапката на повторено одлучување. Во понатамошната постапка МЗ го елиминирала избраниот понудувач поради поднесена несоодветна понуда и согласно ЗЈН за најповолен понудувач е избран токму жалителот по постапката. Со вака донесената одлука на Комисијата за жалби и извршената елиминација избраниот понудувач, практично се утврдило дека МЗ ја распишало постапката и изработило тендерска документација со утврдени критериуми со кои се фаворизирал економски оператор/и што не е во согласност со член 36 од ЗЈН, додека согласно на член 34 МЗ не смеел да ја отфрли понудата на првично избраниот, а подоцна елиминиран понудувач со оглед на тоа што е докажано дека истата на соодветен начин ги задоволувала барањата на договорниот орган. Како резултат на ова склучен е договор за набавка на акцелераторот во висина од 116.348 илјади денари при што за понудена опрема се констатира дека не е со пониска цена од претходно понудената и избрана од страна на исклучениот економски оператор. Со извршената анализа на одредбите на договорот утврдивме дека со истиот децидно не се бара од економскиот оператор да изврши испорака на новопроизведена и некористена опрема, ниту пак му е забрането да испорача репарирана опрема за која, со наши истражувања утврдивме дека е присутна на пазарот. Со актот за примопредавање на опремата не наидовме на доказ дека од страна на договорниот орган и корисникот на опремата е утврдено дека се работи за новопроизведена опрема, а не за репарирана. Со оглед на тоа што опремата сеуште не е пуштена во употреба поради доцнење во изградбата на бункерот во кој треба да биде сместена, а гарантниот рок од три години ќе истече во текот на 2019 година, појавата на можни дефекти по пуштањето во употреба на опремата по истекот на рокот од три години, нема да бидат покриени со гаранцијата и евентуалното сервисирање ќе мора да биде покриено со средства од буџетот на МЗ со што цената на чинење на набавената опрема дополнително ќе се зголеми. На овој начин постои ризик од економичност во трошењето на буџетските средства што е основно начело на Законот за извршување на буџетот..

Препорака

Одговорните во МЗ на соодветен начин да обезбедат постапките за јавни набавки да се реализираат врз основа на начелата за фер конкуренција согласно на одредбите на ЗЈН.

Особено внимание да се обрне на подготвувањето на правните акти за облигаторни односи во кои целосно треба да се пресликаат критериумите утврдени во тендерската документација како и точно да се дефинира моделот на производот кој економскиот оператор се обврзал да го испорача со понудата која ја доставил до МЗ. МЗ да утврди дали се работи за новопроизведена или репарирана опрема која е

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

набавена во изминатиот период.

4.4.1.2 Набавка на нова медицинска опрема за потребите на ЈЗУ Градска општа болница 8ми Септември и ЈЗУ Универзитетска клиника за онкологија и радиотерапија – линеарен акцеларатор

Во врска со оваа набавка утврдивме состојби кои не се наведени во оваа точка од извештајот но во исто време за истата набавка утврдени се состојби кои се наведени во точка 7 од овој извештај.

Со извршената анализа на одредбите на договорот утврдивме дека со истиот децидно не се бара од економскиот оператор да изврши испорака на новопроизведена и некористена опрема, ниту пак му е забрането да испорача репарирана опрема која од наши истражувања утврдивме дека е присутна на пазарот. Дополнително на ова, со членот 6 од договорот е оставена можност економскиот оператор да изврши замена или поправка на опремата за која ќе се утврди таква потреба при примопредавањето. Со актот за примопредавање на опремата не наидовме на доказ дека од страна на договорниот орган и корисникот на опремата е утврдено дека се работи за новопроизведена опрема. Со оглед на тоа што опремата сеуште не е пуштена во употреба поради доцнење во изградбата на бункерот во кој треба да биде сместена, поради што евентуални дефекти не било можно да се утврдат, а гарантниот рок од две години е истечен со извршеното примопредавање во 2015 година, појавата на дефекти по пуштањето во употреба на опремата нема да бидат покриени со гаранцијата и евентуалното сервисирање ќе мора да биде покриено со средства од буџетот на МЗ со што цената на чинење на набавената опрема дополнително ќе се зголеми. На овој начин не е остварена економичност во трошењето на буџетските средства што е основно начело на Законот за извршување на буџет додека неутврдената старост на опремата и нејзиното евентуално претходно користење во други установи надвор од државата не одат во насока на декларираниите заложби на МЗ за набавка на нова опрема за потребите на ЈЗУ. За оваа набавка истечена е гаранцијата.

Препорака

Да се испита можноста за продолжување на гарантниот период со оглед на тоа што опремата воопшто не е користена во периодот од извршеното примопредавање. МЗ да утврди дали се работи за новопроизведена или репарирана опрема која е набавена во изминатиот период.

4.4.1.3 Набавка на ламинарни комори и лабараториска опрема за контрола на квалитет за ПЕТ центар

Во врска со набавката на ламинарни комори и лабараториска опрема за контрола

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

на квалитет за ПЕТ центар ги утврдивме следните состојби:

- Избраниот најповолен понудувач во врска со опремата од дел 7 од оваа набавка – течен хроматограф за кој е склучен договор во висина од 30.147 илјади денари без ДДВ не го исполнил еден од критериумите предвидени во тендерската документација во делот од точката 2.5.1 точка б со кој се бара од економскиот оператор, да има вработено едно лице со завршена едукација за сервис и одржување на опремата. Имено од презентираната документација која ја доставил избраниот економски оператор утврдивме дека е доставено известување со кое се потврдува дека номинираното лице има закажано извршување на тренинг/обука откако економскиот оператор ќе биде избран за најповолен понудувач односно во текот на реализацијата на постапката за доделување договор за јавна набавка ова лице не го поседувало бараниот сертификат со тендерската документација, а економскиот оператор не докажал на соодветен начин дека го исполнува овој услов, а со кратката биографија приложена во документацијата не се приложени соодветни докази дека ова лице е едуцирано за сервисирање на соодветниот тип на опрема.
- приложениот извештај по спроведената постапка за јавна набавка не содржи датум кога е изработен ниту пак е архивски заведен.
- Во врска со тендерската документација утврдивме дека во делот за рок за испорака е утврден период од 45 дена. Со оглед на тоа дека се работи за опрема која е исклучително специфична а, распишувањето на тендер со краток рок на испорака создава можност од фаворизирање на поедини економски оператори кои од различни причини ја имале на лагер опремата, додека можноста останатите заинтересирани оператори истата да ја нарачаат и успешно испорачаат во предвидениот рок од 45 дена е невозможна, што е наведено и во реакциите од страна на заинтересирани економски оператори. Со увид во документацијата утврдивме дека по успешното завршување на тендерот, склучен е Анекс кон основниот договор за набавка на течен хроматограф при што на избраниот најповолен понудувач му е овозможено да изврши испорака на опремата со значително задоцнување од 6 месеци поради констатирана потреба да се изврши валидација на опремата. На мислење сме дека потребата од валидација на опремата и неможноста истата да се изврши веднаш по истекот на предвидениот рок од 45 дена за испорака не е аргумент кој не можел да се предвиди и пред распишувањето на постапката за јавна набавка и договорниот орган имал должност истото соодветно да го предвиди во тендерската документација со овозможување на подолг рок на испорака со што ќе се создадела можност од обезбедување на поголема конкуренција во постапката за јавна набавка. Поради ова во тендерската документација е утврден услов кој ја има неоправдано ограничено конкуренцијата што не е во согласност со член 210 од ЗЈН.

Препорака

МЗ за набавката на специфична опрема, во тендерската документација да остави

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

доловен рок со кој ќе им се овозможи на сите заинтересирани економски оператори да достават конкурентна понуда која ќе може навремено да се реализира.

Комисиите за јавни набавки со должно внимание да ја контролираат исполнетоста на критериумните предвидени со тендерската документација.

4.4.1.4 Набавка на медицинска опрема за потребите на ЈЗУ УК за токсикологија
Спроведена е постапка за јавна набавка на медицинска опрема за потребите на ЈЗУ УК за токсикологија во износ во износ од 9.665 илјади денари, за кои ревизијата го констатираше следново:

- Склучен е договор во вкупен износ од 74 илјади денари со економски оператор кој не исполнува дел од критериумите зададени во техничката или професионалната способност која е составен дел од тендерската документација. Имајќи го предвид горенаведеното, договорниот орган требало да побара дополнување на документите за утврдување на способноста. По извршениот увид во приложената документација утврдивме дека опремата предмет на набавката не исполнува еден од критериумите кои се зададени со техничката спецификација. Согласно наведеното, договорниот орган требало да ја исклучи соодветната понуда од понатамошната постапка поради неисполнети критериуми за учество во постапката;
- за набавка на монитори за пациент за мониторирање на виталните параметри со една централна мониторинг станица, склучен е договор во износ од 8.700 илјади денари. Со извршениот увид во фактурата и записникот за примопредавање на опремата утврдивме дека не е наведена испораката на еден модул со основни параметри кој може да се одвои од главниот монитор, а на ревизијата не и беа приложени дополнителни докази дека бил испорачан;
- Со извршениот увид во доставените брошури/каталози кои се прилог на понудите, ревизијата не се увери дека понудената опрема ги содржи сите барани карактеристики утврдени во техничката спецификација, а од страна на комисијата за јавни набавки не е побарано дополнително појаснување за нив. Утврдената состојба не е во согласност со член 140 став 5 од Законот за јавни набавки и создава ризик од набавка на опрема со карактеристики различни од бараните во тендерската документација.

Наведените слабости при оваа постапка создаваат можност од несоодветна примена на одредбите од Законот за јавни набавки, фаворизирање на одредени економски оператори и не обезбедено уверување во поглед на целосноста на испорачаната опрема согласно добиената понуда во постапката за јавни набавки.

Препорака

Одговорните лица да ги задолжат вработените одговорни за спроведување на постапките за јавни набавки и доделувањето на договорите за јавни набавки, континуирано да ги преземаат потребните активности за надминување на утврдените состојби и да обезбедат законско постапување во процесот на јавни

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

набавки, како и да обезбедат уверување во поглед на целосноста на испорачаната опрема во однос на опремата која била понудена во постапката за јавна набавка.

4.4.1.5 Кај најголем дел од ревидираните набавки на опрема, слично како и кај набавките за линеарни акцелатори, по извршената постапка за доделување на Договор за јавна набавка МЗ нема воспоставена пракса во склучените договори, фактурите како и записниците за прием на опремата да изврши точно специфицирање на производителот и моделот на опремата која избраниот најповолен понудувач е должен да ги испорача како и да се создаде обврска за испорака на новопроизведена. Како резултат на ова со создава можност за испорака на различни модели на опрема во однос на понудените во постапката за јавни набавки. Исто така не се презентиран соодветен докази дека комисиите кои вршеле прием на опремата се увериле дека станува збор за новопроизведена опрема. Исклучок од ова е испораката на дигитални мамографи преку фирмата Шиматцу за кои избраниот најповолен понудувач децидно тврди дека станува збор за новопроизведена опрема, а во записниците за примопредавање се наведени и производителот и точниот модел на испорачаната опрема која во се одговара со понудената во постапката за јавни набавки. Неуверувањето како и непрецизните одредби во склучените договори доведува до ризик од испорака на опрема со карактеристики различни од бараните и избраните во постапката за јавни набавки. Со цел дополнително да ги истражиме овие недостатоци во менаџирањето на овој дел од набавката на опремата, а во насока на утврдување на увозната цена на опремата, согласно Законот за државна ревизија извршивме продолжена ревизија во врска со дел од реализираните набавки на медицинска опрема, односно за набавката на двата линеарни акцелатори, КТ симулатор за радиотерапија и Гама камера набавени врз основа на постапки за ЈН спроведени во текот на 2014 и 2015 година. Притоа од страна на МФ - Царинска управа добивме податоци за увозната цена на овие апарати кои потоа ги вклучивме со фактурната цена која е постигната при реализацијата на постапките за ЈН спроведени од страна на МЗ во наведениот период. Податоците се дадени во следната tabela⁴:

Опрема	Увозна цена (во евра) ⁵ со клаузула „CIP“	Договорна цена (во денари)	Договорена цена во евра по просечен курс на евро 61,6909
Линеарен акцеларатор Versa HD	1.240.000	116.348.000	1.885.983
Линеарен акцеларатор Cliniac IX	1.550.000	125.057.596	2.027.164
КТ симулатор за радиотерапија GE Discovery CT590RT	250.000	32.729.000	530.532
Гама камера GE Optima NM/CT 640	328.800	24.167.580	391.753

⁴ Според податоците објавени на веб страната на Народна Банка на Република Северна Македонија средниот курс на евро денари изнесува на ден 24.03.2014 година 61,6947 односно на 24.03.2015 година изнесува 61,6871 при што за пресметка е земен просечен курс од 61,6909.

⁵ Без ДДВ

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

Препорака

МЗ при склучувањето на договорите за набавка на опрема како и при изработката на записниците за примопредавање на набавената опрема да инсистира на точно и децидно специфицирање на производителот и моделот на средството кое се набавува со цел да се овозможи брза и едноставна контрола на извршената испорака.

Да се изнајде начин за контрола дали испорачаните средства се новопроизведени или се работи за репарирани средства претходно користени од страна на други корисници. Склучените договори со испорачателите на опремата да содржат одредби со кои истите децидно се обврзуваат да испорачаат новопроизведена и претходно некористена опрема.

Изградба, реконструкција и адаптација на објекти за здравствена заштита

Извршивме ревизија на процесот на доделување на девет договори за јавни набавки и реализацијата на проектите за изградба, реконструкција и адаптација на објектите за здравствена заштита во вкупен договорен износ од 3.806.098 илјади денари со ДДВ во кој износ се вклучени и непредвидените работи, спроведени во години кои му претходат на предметниот период на оваа ревизија (2017 година) и кои имаат реализација во оваа година. Притоа го утврдивме следното:

4.4.1.6 Констатиравме дека рокот за изведба на работите предвиден во тендерската документација и склучените договори со изведувачите на работите е значително надминат кај сите објекти за кои ни беше презентирана бараната документација. Состојбата со изградбата на објектите е прикажана во следната tabela:

Објект	Износ на склучен договор (во 000 денари)	Датум на основен договор	Рок за завршување на работите по основен договор	% на реализација на работите по последна примена/презентирана времена ситуација (состојба 01.01.2019)
Општа болница Кичево	207.278	01.07.2014	16 месеци	70%
Општа болница Струмица	276.269	13.04.2016	12 месеци	46.8% (09/2018)
Општа болница Прилеп	68.773	28.12.2015	5 месеци	Завршен во 2017
Клиничка болница Штип	2.113.243	19.02.2016	24 месеци	27,5%
Психијатриска болница Бардовци	138.065	19.07.2010	13 месеци	79,2%
Бункер за линеарен	44.982	03.10.2016	6 месеци	65,07% (09/2018)

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

акцеларатор во ЈЗУ Градска општа болница 8ми Септември				
ЈЗУ Институт за белодробни заболувања кај деца Козле	491.935	29.05.2012	24 месеци	Завршен на почеток на 2016 година
ЈЗУ Св. Еразмо Охрид	219.100	26.11.2015	18 месеци	66,88% (08/2017)
УК Св. Наум Охридски Скопје	147.500	24.02.2016	6 месеци	16,6% (04/2017)
Изработка на три идејни решенија на архитектонски урбанистички проект со идеен проект и основен проект за изградба на нов клинички блок во рамките на комплексот на Универзитетски клиники Скопје	125.463	22.01.2013	н/п	Договорот е разлизиран, самиот проект е подоцна откајан. Изградба на нов комплекс на Универзитетски клиники се планира за друга локација за која ќе биде потребен нов проект

Како што може да се види од приложената табела, кај сите објекти констатирајме значителни задоцнувања во однос на предвиден рок за изградба наведен во тендерската документација и одредбите од склучените договори со изведувачите на работите кои биле избрани како најповолни понудувачи во спроведените постапки за јавни набавки. Причините за констатираните доцнења се различни и согласно на презентираната документација најчесто се јавуваат како резултат на неможноста на изведувачите да се ангажираат на градилиштето во капацитет соодветен на обемот на работите, грешки во проектната документација за изградба на соодветниот објект, појава на непредвидени работи кои го забавуваат темпото на работа, нереални рокови за изградба како и финансиски проблеми на дел од изведувачите. Кај работите за реконструкција на Општата болница во Кичево констатирајме дека работите се запрени поради неможност истите да продолжат во првата фаза од реконструкцијата без да се реализираат дел од работите од втората фаза на реконструкцијата. Како резултат на ова овој проект подолго време (август 2016 година) се наоѓа во алармантна состојба и продолжувањето на работите зависи од избор на најповолен понудувач за втората фаза од реализацијата на овој проект, по што по реализација на неопходните работи од оваа фаза ќе може да се продолжи со недовршените позиции од првата фаза на реализацијата. Имаме обврска да известиме дека согласно извештајот од надзорниот орган, изведувачот во текот на 2016 година ги набавил неопходните материјали за реализација на недовршените работи од првата фаза и истите ги сместил на градилиштето. Со оглед на тоа што постапка за јавни набавки за избор на најповолен понудувач за изградба на втората фаза од реконструкцијата на овој објект не е спроведена до 01.01.2019 година постои ризик од пропаѓање или амортизирање на овие материјали.

Кратките и/или нереални рокови за изградба поставени во тендерските

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

документации кон постапките за јавни набавки за избор на најповолен понудувач, создаваат и ризик од намалување на конкуренцијата во текот на постапката за јавни набавки поради неможност на дел од заинтересираните економски оператори да ја реализираат изградбата во предвидениот рок со тендерската документација. Доцнењето во реализацијата на наведените проекти не создаваат соодветно уверување во однос на квалитетот на извршените градежни работи, поради изложеност на надворешните влијанија, а исто така има негативно влијание врз тековното работење на овие установи и се одложува и овозможува на навремена нега на пациентите во соодветни услови.

Препорака

МЗ во иднина да обрати особено внимание на квалитетот на изработката на идејниот и основниот проект, како и на квалитетот на ревизијата на овие два проекти а со цел да се обезбеди што е можно пониско ниво на дополнителни и непредвидени работи со цел реализација на изградбата без или со што е можно пониско ниво на трошоци по овој основ. Истовремено да се предвидат и реални рокови за завршување на градбите во согласност со обемот на предвидените работи.

Основ за изразување на мислење

Вкупниот ефект од утврдените состојби во точките 4.1 до 4.4 кои претставуваат основ за изразување мислење е:

- Несоодветни интерни контроли во делот на исплатата на расходите;
- Неможност од признавање на реалноста и објективноста на расходите по платени фактури за дел од програмите за здравствена заштита;
- Неправилности во врска со унапредувањето на вработени во МЗ, како и необезбедена информација во поглед на присуството на вработените и ангажираните со договор на дело на работните места;
- Неуверување околу потребата од ангажман на лица со договор на дело;
- неправилности во начинот на спроведување на пописот на средствата и обврските, како и констатирани разлики во материјалната и финансиската евиденција на МЗ;
- Слабости и неправилности во начинот на доделување на договорите за јавни набавки и необезбедена контрола и заштитни одредби во договорите за испорака на медицинска опрема со кои ќе се добие соодветно и недвосмислено уверување дека е примена новопроизведена медицинска опрема;
- Значително доцнење во реализацијата на сите капитални објекти за потребите на јавното здравство.

5. Ревизорско мислење

Мислење за финансиски извештаи

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

Според наше мислење, поради значењето на прашањата изнесени во точките, 4.3.1, 4.3.2 и 4.3.3 финансиските извештаи не ги прикажуваат вистинито и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Министерството за здравство на ден 31 декември 2017 година како и резултатите на финансиските активности за годината која завршува со тој датум, во согласност со применливата рамка за финансиско известување.

Мислење за усогласеност со закони и прописи

Според наше мислење, поради значењето на прашањата изнесени во точките 4.1.1, 4.1.2, 4.2.1, 4.2.2 како и 4.4.1 до 4.4.8 активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи на Министерството за здравство не се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

6. Нагласување на прашања за неизвесност и континуитет

6.1. Постапувајки согласно одредбите на:

- Член 92 – г кој се однесува на воспоставување на национален систем за материјално – финансиско и сметководствено работење во ЈЗУ во текот на 2015 година „воспоставен е национален систем за следење и анализа на материјални и финансиски ресурси во јавното здравје во Република Македонија и истиот е даден бесплатно користење на сите јавни здравствени установи во Македонија“. На ден 18.01.2017 година потписан е Договор за јавна набавка на услуги за одржување и надградба на националниот систем за следење и анализа наво РМ на износ од 3.045 илјади денари со вклучен ДДВ. Во системот работат вкупно 20 ЈЗУ како директни корисници (не преку сервиси) и истите го користат „материјалниот модул“ додека пак само 4 установи го користат „финансовиот модул“. За наведениот систем започнувајќи од месец јануари 2018 година не постои одржување на предметот на набавката⁶
- член 92 – д кој се однесува на воспоставување на централен систем за евидентиција на работното време, Министерството за здравство на ден 10.01.2017 година пристапува кон потпишување на договор за групна јавна набавка за потребите на ЈЗУ (97) со вкупна вредност од 8.319 илјади денари. Со извршените ревизии во ЈЗУ кои беа опфатени со Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија констатирајме дека во најголем број на случаи наведениот систем не функционира. За наведениот систем започнувајќи од месец јануари 2018 година не постои одржување на предметот на набавката⁷;

⁶ Одговор на барање на мислење од МЗ уплатен до Влада на РМ заведен под број 44-1351/2 од 27.02.2019 година;

⁷ Одговор на барање на мислење од МЗ уплатен до Влада на РМ заведен под број 44-9165/21 од 15.11.2018 година;

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

7. Останати прашања

7.1. Постапката за набавка на линеарен акцеларатор започната со одлука за набавка која датира од 09.01.2014 година. Во согласност со ЗЈН и усвоената Одлука за јавна набавка оваа постапка требало да се спроведе во склад со ЗЈН и неговите измени до овој датум што дополнително е наведено и во делот на завршни одредби од усвоената измена на ЗЈН од 14.02.2014 година. Сепак по завршувањето на постапката и извршениот избор на еден економски оператор вложена е жалба на одлуката за избор на најповолен понудувач, при што незадоволниот економски оператор меѓудругото во жалбата се повикал на одредбите од ЗЈН вклучувајќи ги и измените на законот од 14.02.2014 година во делот на членот 154, а согласно кој избраниот најповолен понудувач не ги исполнувал условите за учество во набавката што не било случај пред усвојувањето на овие измени.

Државната комисија за жалби, без во одговорот во жалбата да го констатира фактот дека Одлуката за ЈН, а со тоа и самата постапка за ЈН е отпочната пред да стапат на сила измените во ЗЈН и дека согласно на важечкиот закон МЗ било должно да ја спроведе и ја спровело постапката согласно на ЗЈН пред усвоените измени од 14.02.2014 година, ја прифатило жалбата на незадоволниот економски оператор и ја вратило постапката на повторено одлучување од МЗ кое од своја страна со овој акт извршило елиминирање на избраниот најповолен понудувач поради нецелосна документација како резултат на усвоените измени на ЗЈН од 14.02.2014 година. Незадоволен од оваа одлука елиминираниот економски оператор кој претходно бил избран за најповолен понудувач поднел тужба која е одбиена од Управниот суд врз основа на толкување на законот според кое сите права и обврски како и правниот интерес на учесниците започнуваат од денот на објавување на огласот за ЈН (кој е со подоцнежен датум). Ова не е во согласност со споменатата завршна одредба од измените на ЗЈН од 14.02.2014 година според која сите постапки кои започнале до датумот на измената ќе се спроведат согласно стариот неизменет закон. Имајќи во предвид дека согласно на член 173 од ЗЈН составен дел на досието за јавна набавка е и одлуката за јавна набавка која е правен акт, како и дека со истата се именува комисија за јавни набавки чија задача согласно на ЗЈН е да ја спроведе, а не да подготви постапката кој потоа би се спровела, сметаме дека постапките за ЈН започнуваат од денот на објавување на одлуката за ЈН. Дополнително во прилог на ова оди и записникот од спроведен технички дијалог кој согласно наведеното траел до 16.01.2014 година што значи дека комисијата за јавни набавки активно работела на спроведувањето на постапката за ЈН пред да стапат на сила измените на ЗЈН. Без да ја спориме обврската на МЗ да постапи по одлуките на овие две институции имаме обврска да известиме дека како резултат на нецелосно применетиот ЗЈН од страна на ДКЖ и Управниот суд, во повторената постапка набавката ја добива токму жалителот со понудена опрема за која не може да се утврди дека е со технички подобри карактеристики или со пониска цена од

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

претходно понудената и избрана од страна на исклучениот економски оператор.
Притоа склучен е договор во износ од 125.057 илјади денари.

7.2. На ден 17 април 2018 година склучен е Анекс за изменување и дополнување на Колективниот договор за здравствена дејност на Република Македонија помеѓу министерот за здравство на РМ и претседателот на самостоен синдикат, за здравство, фармација и социјална заштита на Република Македонија. Со наведениот анекс се пристапува кон измени и дополнувања меѓу кои и измени и дополнувања на членот 64 од Колективниот договор со кој меѓу другото се брише став 5 кој гласи: „Ако во ист ден се совпадне остварување на право на додаток на плата од став 1 на овој член, работникот има право на исплата на пополовното право зголемено за 8 %“.

Бришењето на наведениот став создава услови вработениот во ЈЗУ да имаат право на зголемување на основната плата и тоа:

- прекувремена работа 29%;
- работа ноќе (помеѓу 22 часот и 6 часот наредниот ден) 50 %;
- работа во три смени 4%;
- работа во организирана единица за итна медицинска помош 8%;

За работа во денови на празници утврдени со Закон работникот има право на додаток на плата што му припаѓа кога тие денови не се работи и плата за поминати часови на работа зголемени за 42%.

Работникот има право на додаток за дежурство во хируршки гранки во износ од 125%, а во другите гранки 105% од саатнината за редовно работно време.

Надоместокот за приправност изнесува и тоа:

- без остварен повик и ангажирање 8% од дневницата од неговата плата, а за остварен повик и ангажирање 113% од неговата плата по час, за времето кога бил ангажиран.

За наведената состојба ревизија не обезбеди разумно уверување на ваков начин на уредување на поединечните проценти за одредени надоместоци/додатоци и укажува на фактот дека висината на платата потребно е да се уредува преку одредбите кои се однесуваат на основната компонента на платата на вработените а исклучителната компонента од плата која се однесува на претходно наведените одредби потребно е да ги следи процентите во јавниот сектор.

7.3. Согласно одредбите на член 13 – а и 13 – б од Законот за здравствена заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 43/12, 145/12, 65/13, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 101/14, 132/14, 188/14, 10/15, 61/15, 154/15, 192/15, 17/16, 37/16, 93/17) и одредбите на член 14 и 15 од Законите за вработени во јавниот сектор („Службен весник на Република Македонија“ број 27/14, 199/14, 27/16, 35/18) утврдените се: категориите, нивоата, групите и подгрупите на работните места во јавниот сектор. Во делот 5 – а од Законот за здравствена заштита членовите 155 – а до 155 – е, се врши класификација на работните места и се утврдуваат категориите и нивоата на работните места за давателите на јавни услуги и се

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

утврдуваат подгрупите за помошно техничките лица. Со претходно наведените законски акти не е утврдена основната компонента за утврдување на платата на вработените во јавниот сектор вклучувајќи ги и Јавните здравствени установи. Ревизијата изврши споредување на наведените одредби со одредбите на Колективниот договор за здравствена дејност на Република Македонија во Делот плата за извршена работа со што констатира дека не постои усогласеност помеѓу наведените одредби од Законот за здравствена заштита и наведениот колективен договор.

Имајќи во предвид дека не се преземени активности за:

- донесување и усогласување на интерните акти (Статут, Правилник за организација и Правилник за систематизација на работните места) кај дел од наведените субјекти;
- усогласување на Колективните договори на ниво на гранка, и
- донесување на колективни договори на ниво на работодавач, а во насока на обезбедување на воедначен пристап при исплатата на платите на вработените во Јавните здравствени установи овластениот државен ревизор со писмо број 14 – 392/1 од 22.03.2018 година се обрати до Министерството за информатичко општество и администрација со барање за добивање на повратни информации за исплата на платите на сите категории вработени во ЈЗУ (административни службеници, даватели на јавни услуги и помошно технички лица). И покрај тоа што е доставена ургенција по наведеното барање до денот на известување од оваа ревизија не е добиен одговор на истото.

За утврдените состојби во точката 7.3. Владата на Република Северна Македонија има донесено Заклучок број 45-1351/1 од 12 март 2019 година со кој ги задолжува надлежните министерства да ги превземат потребните активности за надминување на утврдената состојба.

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

Министерство за здравство Сметка на основен буџет (637-10) БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ ЗА 2017 година		
Опис на позицијата	во 000 денари	
	2017	2016
Приходи		
Трансфери и донации	3.979.586	4.227.045
Вкупно приходи	3.979.586	4.227.045
Расходи		
Тековни расходи		
Плати и надоместоци	61.300	60.772
Стоки и услуги	1.030.564	1.167.662
Тековни трансфери до вонбуџетските фондови	2.403.549	2.440.000
Субвенции и трансфери	7.374	38.441
Вкупно тековни расходи	3.502.787	3.706.875
Капитални расходи		
Капитални расходи	476.799	520.170
Вкупно капитални расходи	476.799	520.170
Вкупно расходи	3.979.586	4.227.045
Остварен вишок на приходи - добивка пред оданочување	0	0

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

Министерство за здравство Сметка на основен буџет (637-10) БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА ДЕН 31.ДЕКЕМВРИ		во 000 денари
Опис на позицијата	2017	2016
Активи		
Тековни средства		
Побарувања за дадени аванси, депозити и кауции	34.874	31.653
Активни временски разграничувања	3.310.121	1.838.686
Вкупно тековни средства	3.344.995	1.870.339
Постојани средства		
Нематеријални средства	16.438	14.916
Материјални средства	2.108	6.471
Материјални средства во подготовкa	1.522.044	1.292.496
Вкупно постојани средства	1.540.590	1.313.883
Вкупна актива	4.885.585	3.184.222
Пасива		
Тековни обврски		
Краткорочни обврски спрема добавувачи	2.292.063	851.590
Краткорочни обврски за плати и други обврски спрема вработените	4.861	5.072
Пасивни временски разграничувања	1.556.918	1.324.150
Вкупно тековни обврски	3.853.842	2.180.812
Долгорочни обврски	1.013.197	982.024
Извори на средства		
Извори на капитални средства	18.546	21.386
Вкупно извори на деловни средства	18.546	21.386
Вкупна пасива	4.885.585	3.184.222

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

Министерство за здравство
Сметка на основен буџет (637-10)

ПРЕГЛЕД

НА ПРОМЕНИ НА ИЗВОРИ НА КАПИТАЛНИТЕ СРЕДСТВА ЗА 2017 ГОДИНА

во 000 денари

О П И С	Државен јавен капитал	Вкупно
Состојба 01.01.2017 година	21.386	21.386
Зголемување по основ на:	234.503	234.503
Набавки	4.955	4.955
Инвестиции во тек-градежни објекти опрема и др.	229.548	229.548
Намалување по основ на:	(7.796)	(7.796)
Амортизација	(7.796)	(7.796)
Состојба 31.12.2017 година	263.685	263.685

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

ДО
ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА

ПОДНОСИТЕЛ: Никола Тодоров,
поранешен министер за здравство

ПРИМЕРОЦИ: 2
ПРИЛОЗИ: -

Почитувани,

Врз основа на доставениот Нацрт извештај на Државниот завод за ревизија бр.17-330/7 од 04.04.2019 година, доставен до мене со допис од Министерство за здравство на Република Северна Македонија заведен под нивни број 22-3086/2 од 08.04.2019, а применен од моја страна на ден 10.04.2019 година, согласно чл.30 став 2 од Законот за државната ревизија, ја користам можноста да доставам

**ЗАБЕЛЕШКИ
НА НАЦРТ ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

I. СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)

За делот од нацрт извештајот на овластениот државен ревизор (во натамошниот текст: Нацрт извештај) означен како точка 4.4-Користење средства согласно законски прописи ги поднесувам следните забелешки:

- За т.4.4.1.1-Набавка на медицинска опрема за потребите на ЈЗУ Општа болница Куманово, Во врска со набавка на два апарати-респиратори за ЈЗУ Општа болница Куманово, Ве известуувам дека во целост е исполнет договорот за јавна набавка, во согласност со закон. Имсно, двата медицински апарати-респиратори се записнички предадени на ОБ Куманово, за подоцна еден медицински апарат-респиратор, со Одлука за престанок и за давање на трајно користење на подвижна ствар на ЈЗУ Општа болница Куманово, да биде предаден на ЈЗУ ОБ Гостивар од што може да се утврди дека и двата медицински апарати-респиратори се испорачани и ставени во функција и дека нема разлика во количината на испорачани и инсталирани апарати-респиратори, од што може да се утврди дека во целост е исполнет договорот за јавна набавка, поради што предлагам ова да биде целосно отстрането од извештајот. Како поткрепа на моите аргументи предлагам ДЗР да направи увид во архивата на МЗ на следните докази:
 - Записник за примопредавање на медицинска опрема респиратор бр. 17-24/212 од 17.10.2016 година – количина 2;
 - Одлука за престанок и за давање на трајно користење на подвижна ствар на ЈЗУ Општа болница Гостивар – респиратор, количина 1 акт број.44-8188/1 од 13.02.2018 година - Одлука на Влада .

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

- Договор за давање на трајно користење на подвижна ствар за ЈЗУ ОБ Гостивар склучен помеѓу ЈЗУ ОБ Гостивар и ЈЗУ ОБ Куманово.

Во делот **Набавка на опрема за потребите на Јавните здравствени установи**, ги поднесувам следните забелешки:

За наодите од напрт извештајот од **т.4.4.1.2-Набавка на нова медицинска опрема за потребите на ЈЗУ Градска општа болница 8ми Септември и ЈЗУ Универзитетска клиника за онкологија и радиотерапија-линеарен акцелератор**, дозволете да потенцирам дека истите се неосновани од следните причини:

- Врз основа на жалба поднесена од страна на избраниот најповолен понудувач „МЕДИМПЕКС“ Сараево, Државната комисија за жалби по јавните набавки со Решение бр. 08-332/7 од 16.07.2014 година ја усвоила жалбата и предметот го вратила на повторно одлучување со следното напатство: „...од тие причини, државната комисија за жалби по јавни набавки смета дека избранот нема прифатлива понуда. Што се однесува до останатите жалбени наводи на жалителот, државната комисија смета дека истите се неосновани, односно **избраниот имал прифатлива понуда освен во поглед на референтната листа** и тоа е причината која неговата понуда ја прави неприфатлива. Од тие причини, државната комисија смета дека е потребно договорниот орган да изврши **повторна евалуација на понудите** за дел 2 при што **понудата на избраниот да ја елиминира** како неприфатлива, прифатливите понудувачи да ги повика на е-аукција и по завршувањето на истата да донесе одлука за избор на најповолна понуда, на кој начин договорниот орган ќе донесе правилна и законита одлука за избор“.

Согласно член 211 од Законот за јавни набавки „Во постапката за правна заштита Државната комисија постапува во границите на жалбените наводи, а по службена должност и во поглед на битните повреди пропишани во член 210 од овој закон“.

Согласно член 220 став 2 од Законот за јавни набавки „Решението на Државната комисија е конечно“, а согласно став 4 од истиот член предвидено е дека „Договорниот орган е должен да постапи по решението на Државната комисија, во спротивно ќе се смета дека не е спроведена постапка за доделување договор за јавна набавка согласно со овој закон“.

Наводот дека МЗ ја распишало постапката и изработило тендерска документација со утврдени критериуми со кои се фаворизирал економски оператор што е спротивно на член 36 од ЗЈН, и дека согласно член 34, МЗ не смеел да ја отфрли понудата на првично избраниот, а подоцна елиминиран понудувач со оглед на тоа што е докажано дека истата на соодветен начин ги задоволува барањата на договорниот орган **се во целост неосновани и невистинити**. Министерството за здравство во тоа време до државната комисија за жалби по јавни набавки достави одговор на жалба, со кој се обиде во целост да ги побие аргументите на жалителот, а особено фактот дека најповолниот понудувач не ги исполнува условите во делот на референтната листа, но за жал комисијата за жалби по јавни набавки донела одлука да се елиминира најповолниот понудувач и да се закаже повторна електронска аукција, по која одлука како орган сме биле должны да постапиме, бидејќи во спротивно ќе се смета дека воопшто не е спроведена постапка, што склучувањето на договор за набавка во таков случај би го направило противзаконско. Од овие причини како министерство сме биле должны да постапиме согласно одредбите од Законот за јавни набавки, односно по конечното Решение бр. 08-332/7 од 16.07.2014 година на Државната комисија за жалби по јавните набавки, со кое е утврдено

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

дека избраниот понудувач има неприфатлива понуда, со укажување истата да биде отфрлена како неприфатлива, и тоа само во делот на референтната листа, додека за другите жалбени наводи во жалбата се одбисни како неосновани. Со постапувањето по напатствијата министерството ги нема прекршиено одредбите од Законот за јавните набавки туку напротив целосно ги има испочитувано и применето. Во спротивност, доколку МЗ не постапило по директните напатствија на државната комисија за жалби по јавни набавки и не го почитувало донесеното решение од страна на Државната комисија за жалби по јавни набавки сериозно ќе ги прекршило одредбите од ЗЈН, што во конкретната ситуација не е случај.

Во однос на тендерската документација, министерството нема наведено ниту еден ограничувачки услов со кој би се фаворизирал или дискриминирал некој економски оператор, напротив истите се дефинирани согласно предметот на набавка и ЗЈН, што воедно е и потврдено со кончетното решение на Државната комисија за жалби по јавни набавки, бидејќи согласно член 210 став 1 алинеја 3 од Законот за јавни набавки Комисијата е должна по службена должност да внимава на тоа, односно доколку такво нешто постоело морала да ја поништи постапката доколку тендерската документација на постапката за доделување на договор за јавна набавка довела и можела да доведе до дискриминација на скономските оператори или ограничување на пазарната конкуренција. Напротив, недостатокот што Комисијата го утврдиле е дека е избран понудувач кои не ги исполнува условите само по основ на референтната листа, а не по основ на фаворизирачка или дискриминирачка тендерска документација. Дополнителен аргумент во правец на моето тврдење е што во оваа постапка од страна на „МЕДИМПЛЕКС“ Сараево, прво избралиот, а подоцна елиминиран понудувач има поднесено тужба против Решението на Државната комисија за жалби по јавни набавки бр. 07-360/14 од 20.08.2014 година пред Управниот суд, кој со Пресуда бр. У-5-бр. 1023/2014 тужбата на тужителот „МЕДИМПЛЕКС“ Сараево ја одбива како неоснована со следното обраlezложение: „Виду од списите на предметот, Судот утврди дека Договорниот орган правилно постапил кога го елиминирал сега тужителот како економски оператор – понудувач со неприфатлива понуда бидејќи истиот има неприфатлива понуда од причина што нема своја референтна листа, а при тоа не настапува во група виду од понудата на сега тужителот која гласи само од МЕДИМПЛЕКС“ Сараево, односно референтната листа која ја приложил тужителот е од поддржуваач. Во доставената понуда на сега тужителот воопшто не бил доставен билок доказ за реализирани слични договори за инсталација на радиотераписка опрема односно опрема од ист или сличен вид, односно не бил доставен ниту еден договор, негова копија, фактура од испорачана опрема или пак испратница како докази, ниту пак била доставена сопствена референтна листа за извршена набавка од ист или сличен вид туку доставил само референтна листа од друг субјект (производителот) што не е во согласност со одредбите од член 154 став 1 од Законот за јавните набавки кои важеле во периодот кога била започнатата постапка за доделување на договор за јавна набавка“.

Од ова јасно произлегува дека министерството во целост делувало согласно одредбите од ЗНН, кога постапило по напуштајата на Државната комисија за жалби по јавните набавки.

Во однос на наводите дека не било утврдено дали се бара испорака на нова и некористена опрема исто така се неточни. Доколку внимателно се погледне во самиот наслов на тендерската документација, огласот, договорот како и Протоколот за примопредавање на медицинската опрема ќе се забележи дека е назначено: "Набавка на нова медицинска опрема за потребите на ЈЗУ Градска општица болница 8ми Септември и ЈЗУ Универзитетска клиника за онкологија и радиотерапија-линеар акселератор". Јасно е и лесно може да се провери и утврди дека опремата набавена од страна на МЗ е нова и неупотребувана, односно спакувана фабрички од производителот. Ова може да се види и од актот за примопредавање бр. 17-24/138 од 15.12.2015 година, каде е наведено дека се

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

повикува на склучениот договор за набавка на **нова медицинска** опрема за потребите на ЈЗУ ГОБ 8-ми Септември и ЈЗУ УК за онкологија и радиотерапија. Самото тоа кажува дека станува збор за нова и неупотребувана медицинска опрема. Во ниту една постапка спроведена од МЗ, не било поставено прашањето дали станува збор за нова или стара медицинска опрема, како од економските оператори кои што учествуваа во постапките, така и од страна на самите ЈЗУ. Важно е да се напомене дека претставници-експерти од ЈЗУ учествуваат активно во спроведување на постапката, како стручни лица кои се задолжени за изготвување на техничките спецификации, одговори на прашања, евалуацијата на понудите и примопредавањето на набавената опрема.

Во однос на гарантниот рок, дозволете да појаснам дека истиот се однесува од приемот и инсталирањето на медицинската опрема, во кој период економскиот оператор е должен да врши бесплатен сервис и замена на резервни делови, односно гарантниот период би се однесувал од инсталирање на новата медицинска опрема, а не од датумот на нејзината испораката.

Имајќи ги предвид изнесените забелешки и доказите на кои упатувам предлагам, изнесените забелешки да бидат прифатени и наодот да биде соодветно коригиран.

Како поткрепа на моите аргументи предлагам ДЗР да направи увид во архивата на МЗ на следните докази:

- Решение на Државната комисија за жалби по јавни набавки бр. 08-332/7 од 16.07.2014 година;
- Решение на Државната комисија за жалби по јавни набавки бр. 08-360/14 од 20.08.2014 година;
- Протокол за примопредавање на медицинска опрема бр. 17-24/138 од 15.12.2015 година и
- Пресуда на Управниот суд бр. У-5.бр.1023/2014 година.

Во делот на наводите во нацрт извештајот од т. **4.4.1.3 Гаранцијата на опремата**, дозволете да ги истакнам следните забелешки:

Во однос на одредбите од договорот дека не било утврдено дека би требало да се испорача новопроизведена некористена опрема упатувам на забелешките дадени во претходната точка и повторувам дека во самиот наслов на тендерската документација, огласот, договорот како и Протоколот за примопредавање на медицинската опрема се **назначено дека станува збор за Набавка на нова медицинска опрема за потребите на ЈЗУ Градска општа болница 8ми Септември и ЈЗУ Универзитетска клиника за онкологија и радиотерапија-линеарен акцептератор**, и дека целокупната опрема набавена од страна на МЗ е нова и неупотребувана. Во член 10 од Договорот е предвидено дека во гарантниот период без надомест се врши корективно одржување на предметот на набавка со потребните резервни делови и сервисни услуги, односно носителот на набавката се обврзува дека во гарантниот период ќе ги отстрани сите грешки и технички недостатоци на предметот на набавка кои настанале при нејзиното нормално користење. Резервните делови за предметот на набавката ги обезбедува Носителот на набавката. Гарантниот рок започнува **од приемот и инсталирање** на медицинската опрема. Ова упатува на тоа дека гарантниот период започнува од инсталирање на новата медицинска опрема а не од испораката. На истото упатува и одредбата од договорот која предвидува дека со поправката на дефектот треба да се започне во најкраток можен рок, а најдобра во рок од 24 часа од приемот на пријавата за дефект, па имајќи во предвид дека до дефект за истата може да дојде само доколку истата е инсталирана, може да се заклучи дека станува збор за гарантен период кој започнува по инсталирање на новата медицинска опрема.

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

Во делот на забелешките од т.4.4.1.4 не сум во можност да одговорам од што се водела комисијата за јавни набавки кога така одлучила, ниту пак имам увид во документацијата, но евидентно е дека во постапката учествувале повеќе економски оператори, имало електронска аукција и дека нема жалба на донесената одлука.

Во делот на наводите во нацрт извештајот од т. **4.4.1.5 Медицинска опрема за ЈЗУ УК за хируршки болести „Св.Наум Охридски“ Скопје**, ги истакнувам следните забелешки:

Наводите во точка 4.4.1.5 Медицинска опрема за ЈЗУ УК за хируршки болести „Св.Наум Охридски“ Скопје, дека МЗ во тендерската документација имало оформено делови со повеќе ставки што било спротивно на член 15 од ЗЈН и дека имал обврска да обезбеди согласност од Советот за јавни набавки која наводно не била презентирана од страна на МЗ се неосновани и неточни од следните причини:

- Во постапката медицинската опрема е специфицирана по делови кои се составен и неразделив дел од опремата, и не станува збор за посебни ставки односно делови на посебна опрема. Во овој случај не може да стане збор за спојување на ставки. На пр. 1. Видео процесор со колор CCD овој случај не може да стане збор за спојување на ставки. На пр. 1. Видео процесор со колор CCD или еквивалент систем во супер висока резолуција (HDTV) или еквивалент; 2. Извор на светло со следниве карактеристики; 3. HDTV или еквивалент глава на камера, аголна; 4. HD Телескоп за лапароскопија; 5. Фiberоптички кабел за спроведување светло за лапароскопија, минимален дијаметар 4,5мм, , 3-3,5м должина, аутоклавирачки; Дополнителен LCD колор видео монитор со ТГТ активна матрица за асистент, дијагонала $\geq 21"$; 1-8 HD видео рекордер за снимање на операции со следниве карактеристики; Електрохируршка единица за абдоминална и лапароскопска хирургија со следниве карактеристики; Електронски инсуфлататор со висок притисок за лапароскопски процедури; Ролер пумпа за иригација; Соодветна медицинска количка на тркала за сместување на предходнонаведена опрема. Од овој пример може да се види дека во овој случај не се врши оформување на ставки во еден дел, туку специфицирање на сите делови од кои е составена опремата. Во овој случај не се бара согласност од Советот за оформување на дел со повеќе ставки па јасно е дека најдот на овластениот ревизор не е во согласност со ЗЈН, бидејќи предметот на набавка е составен од повеќе ставки, а истите не можат да се одделат поради нивната функционалност, бидејќи повеќето ставки ја прават функционалноста на еден медицински апарат, што упатува на фактот дека во конкретниот случај нема спојување на ставки од повеќе различни медицински апарати. Дозволете повторно да потеницирам дека министерството во секоја постапка за јавна набавка на нова медицинска опрема вклучува стручни лица од јавните здравствени установи на чие барање се спроведува самата постапка кои непосредно ја користат медицинската опрема, и тие како експерти се вклучени во изработката на техничките спецификации, одговори на предловите и коментарите од страна на потенцијалните понудувачи, во делот на техничкиот дијалог, одговараат на прашањата во текот на доставување на понудите од страна на економските оператори, како и имаат најзначајна улога во процесот на евалуација на доставените понуди од аспект на исполнување на техничките аспекти и критериуми. За секоја постапка за јавна набавка на нова медицинска опрема согласно членот 36-а став 1 од ЗЈН, во случај кога станува збор за набавка на медицинска опрема за која нема пет производители на пазарот во Република Македонија и пет производители на пазарите во странство што можат да ги исполнат барањата од техничките спецификации за поединечен дел кај отворената и ограничена постапка, МЗ има добисено Решение од Советот за јавни набавки за користење на условите во делот на техничката спецификација. Ова е случај и во оваа постапка. Во делот на техничката спецификација за набавка на нова Медицинска опрема за ЈЗУ УК за хируршки болести „Св.Наум Охридски“ Скопје министерството има побарано и добисено Решение бр. 17-16210/14 од 14.10.2015 година со кое се дава согласност од Советот за јавни набавки во делот на техничките

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

спецификации, со што се исполнети законските услови за објавување на постапката. Имајќи го сето ова во предвид произлегува дека наведените забелешки од страна на Овластениот државен ревизор се неосновани бидејќи министерството во целост има постапено согласно одредбите од ЗЈН, па од тие причини предлагам и оваа забелешка да биде коригирана и отстранета од Ревизорскиот извештај.

Во однос на наодот дека производителот на опремата дал гаранција на истата за период од 2 години што било различно од потпишаната изјава на управителот на економскиот оператор со која се потврдува дека економскиот оператор дава три годишна гаранција, појаснувам дека не станува збор за незаконитост, туку напротив комисијата за ЈН ја утврдува способноста на економските оператори – понудувачи, а не на производителите на опрема кои што не учествуваат во постапката. Производителот му дал гаранција од две години на економскиот оператор, а економскиот оператор на свој ризик, а во согласност со барањата на тендерската постапка доставил изјава со која гаранцијата ја продолжил за уште една година, па јасно е дека министерството за набавената опрема добива гаранција во времетраење од 3 години. Исто то е предвидено и со Договорот за доделување на јавната набавка, каде се предвидено дека е обезбеден сервис и замена на резервни делови за **период од 3 години**. Министерството нема надлежност, ниту пак треба да навлесгува во меѓусебните договори на економските оператори и производители на опремата, туку единствено го интересира дали економскиот оператор ги исполнува барањата на тендерската документација. Производителот на опремата може на понудувачот и воопшто да не му даде никаква гаранција, но економскиот оператор е должен и се обврзан на тоа да обезбеди бесплатен сервис и замена на резервни делови во гарантен период од 3 години, па само тој е одговорен за исполнување на оваа договорна обврска.

Како поткрепа на моите аргументи предлагам ДЗР да направи увид во архивата на МЗ на следните докази:

- Решение бр. 17-16210/14 од 14.10.2015 година со кое се дава согласност од Советот за јавни набавки за користење на барањата во делот на техничките спецификации;
- Изјава за обезбеден сервис и замена на резервни делови за период од 3 години од понудувачот.

Во делот на наводите во нацрт извештајот од т. **4.4.1.6 Набавка на медицинска опрема за потребите на ЈЗУ УК за токсикологија**, кој се однесува на договор во вкупен износ од 74 илјади денари со економски оператор кој наводно не ги исполнувал еден од условите од техничката спецификација, па согласно тоа како министерство сме требале да го исклучиме од понатамошната постапка поради неисполнети истакнувам дека истите се неосновани од причина што министерството по моите сознанија нема склучено таков договор во наведената постапка, ниту пак од наодот е јасно за кој критериум станува збор, односно кој дел од техничката спецификација не бил исполнет. Во секој случај потенцираам дека МЗ постапката за набавка на медицинска опрема за потребите на ЈЗУ УК за токсикологија ја спроведе врз основа на барање и во согласност со потребите на ЈЗУ УК за токсикологија, па согласно воведената практика и во оваа постапка беа вклучени стручни лица кои ги изработиле техничките спецификации, и кои учествувале во текот на целата постапка, од изготвување на спецификацијата, евалуација па се до примопредавање на опремата, за што постојат докази во министерството, во форма на извештај од извршената евалуација на понудите кој е потписан од експертите.

Во поглед на наодот дека не е нотирана испорака на еден модул со основните параметри, а кој модул може да се одвои од главниот монитор, информирам дека во министерството е воспоставена практика примопредавањето на опремата да се прави секогаш во присуство на трите страни и тоа

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

претставник на економскиот оператор кој ја испорачува опремата, претставник од Јавната здравствена установа корисник на опремата и претставник од Министерство за здравство. Можно е понекогаш да дојде до техничка грешка, што веројатно и тука е направено кога во записникот не е внесен еден сериски број на модул кој се испорачува заедно со монитор, но сето тоа не значи дека истиот не е испорачан, туку напротив модулот е испорачан и инсталiran во ЈЗУ УК за токсикологија, што лесно може да се провери со увид на лицето место или обезбедување на информација од директорот на соодветната ЈЗУ. Модулот на кој укажува ревизијата е испорачан и инсталiran, па од тие причини инсистирам ревизорот да направи увид и лично да се увери во вистинитоста на моето тврдење.

Во делот на наодот на ревизијата дека не се уверила да понудената опрема ги содржи сите карактеристики утврдени во техничката спецификација од увидот во каталогите на понудената опрема, **дозволете уште една да потеницирам дека министерството** не располага со доволно стручен кадар кој може да прави стручна евалуација на техничките карактеристики на медицинската опрема, па затој ги користи услугите на најкометентните за таа работа во државата/експерти/доктори од ЈЗУ кои ја користат опремата. Во конкретниот случај тое е направено од стручната комисија – доктори специјалисти од ЈЗУ УК за токсикологија, за што е изготвен и потпишан Извештај од извршената евалуација на понудите. Стручната комисија многу детално и јасно дава податоци за тоа кои економски оператори ги исполнуваат условите наведени во техничката спецификација, а за оние кои не ги исполнуваат условите прецизно е наведено во кој дел не ги неисполнуваат условите. Фактот што ниту еден економски оператор не поднесе жалба на одлуката за избор на најповолен понудувач говори за тоа дека евалуацијата на понудите е направена стручно и во согласност со условите и критериумите на тендерската постапка. Молам да се има предвид дека во постапка учествуваа 12 понудувачи, па доколку имало било каков проблем многу е веројатно дека некој ќе реагирал на било каква неправилност. Како поткрепа на монте аргументи предлагам ДЗР да направи увид во архивата на МЗ на следните докази:

- Извештај од извршена евалуација на понудите бр.03-370/1 од 30.08.2016 година;
- Записник за примопредавање на медицинска опрема бр. 17-24/258 од 22.12.2016 година и
- Фактура бр. 534/2016 од 22.12.2016 година.

Како забелешка на наводите во т.**4.4.1.7**, дозволете да потеницирам дека министерството има воспоставено практика и во склучените договори и во записниците за прием на опремата да се наведе тендерската документација како и понудата на понудувачот кој бил избран за најповолен понудувач, со наведување на моделот и типот на опремата. Покрај тоа и во секој записник за прием е наведен моделот и типот на опремата, бројот на договорот врз основа на кој се врши испорака, количината како и фактот дали истата е инсталирана и ставена во функција. Во целиот период на моето раководење со министерството, во услови на историски најобемна набавка на опрема, никогаш сме немале реакција од страна на ЈЗУ дека испорачаната опрема не била нова, односно дека истата била стара, користена или дека не била во согласност со тоа што докторите го барабале.

Во прилог на овие тврдења се поголем број на записници од кои јасно може да се констатира практика која е воведена во министерството и транспарентноста на целиот процес, па согласно ова предлагам ДЗР да направи увид во архивата на МЗ на следните докази:

- Записник за примопредавање на опрема бр. 17-24/87 од 27.04.2016 година;
- Записник за примопредавање на медицинска опрема бр. 17-24/107 од 12.05.2016 година;
- Записник за примопредавање на медицинска опрема бр. 17-24/1 од 04.01.2016 година;

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

- Записник за примопредавање на медицинска опрема бр. 17-24/108 од 11.05.2015 година;
- Записник за примопредавање на медицинска опрема бр. 17-24/153 од 29.07.2016 година;
- Записник за примопредавање на медицинска опрема бр. 17-24/131 од 14.06.2016 година;
- Записник за примопредавање на медицинска опрема бр. 17-24/81 од 19.04.2016 година;
- Записник за примопредавање на медицинска опрема бр. 17-24/107 од 12.05.2016 година;
- Записник за примопредавање на медицинска опрема бр. 17-24/64 од 06.04.2016 година;
- Записник за примопредавање на медицинска опрема бр. 17-24/106 од 12.05.2016 година;

Дозволете во продолжение да изразам сериозно несогласување со табелата која е дадена во прилог изготвена согласно добиените царински декларации од страна на МФ-Царинска управа. Во услови на пазарна економија и во услови кога во постапката на компетитивна основа учествуваат повеќе економски оператори, а основен критериум за избор е најниската цена, недозволиво и неправилно е да се прават и истакнуваат вакви споредби. Цената во пазарната економија е детерминирана од пазарот. Голем недостаток на анализата е фактот што во споредбата не е наведено дека цената од УЦД-то е цена без ДДВ, а договорот е склучен со пресметан ДДВ. Дополнително, на увозната цена треба да се вклкуираат и трошоците на капиталот, имајќи во предвид дека станува збор за одложено плаќање, па секој економски оператор во понудената цена го вклкуира и тој трошок кој е значителен, а во анализата во нацрт извештајот тој факт воопшто не е земен во предвид. Кога на увозната цена ќе се додаде трошокот за камати за одложено плаќање, трошокот за инсталирање на опремата, превозот, складирањето, осигурување при транспорт, ризикот за гарантниот период и обврската за бесплатно сервисирање и замена на резервни делови во гарантен период, заработкачката на економскиот оператор и кога на сето тоа ќе се додаде ДДВ, јасно е дека цената која е постигната на јавното најдавање е во рамки на проектираната цена на МЗ и не отстапува од пазарната вредност. Кога на ова ќе се додаде и фактот дека во конкретниот случај учествувале повеќе понудувачи и фактот што има сигнификантно намалување на цената при електронска аукција јасно е дека оваа констатација на ревизијата е далеку од точна, а би рекол и тенденциозна. Ниту министерот ниту комисијата немаат истражни надлежности ниту пак смеат така да постапуваат и да бараат увозни царински декларации, ниту пак с тоа возможно во моментот на склучување на договорот или носење на одлуката за избор од прста причина што во тој момент опремата не е увезена и не постои увозна царинска декларација. Воедно ова никаде и не е предвидено со ЗЈН. Од тие причини барам оваа забелешка и анализа целосно да бидат отстранети од извештајот бидејќи истата воопшто не е одраз на реалната ситуација и се базира на неточни и нецелосни параметри, односно при анализата не се земени сите параметри кои се фактор во оформување на цената.

Во делот на наодите наведени во т. **7.1 Постапка за набавка на линеарен акцелератор**, каде овластениот државен ревизор се осврнува на работата на Државната комисија за жалби по јавните набавки и Управниот суд дозволете повторно да се осврнат на законските одредби од ЗЈН и обврската која од него произлегува за министерството како договорен орган. Повторно потенцирам дека согласно член 220 став 2 од Законот за јавни набавки „Решението на Државната комисија е конечно“ и дека согласно став 4 од истиот член предвидува да „Договорниот орган е должен да постапи по решението на Државната комисија, во спротивно ќе се смета дека не е спроведена постапка за доделување договор за јавна набавка согласно со овој закон“. Договорниот орган во овој случај МОРАЛ ДА ПОСТАПИ согласно одредбите од Законот за јавни набавки, односно согласно

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

Решението бр. 08-332/7 од 16.07.2014 година на Државната комисија за жалби по јавните набавки, кое е **конечно**, и каде е наведено дека избраниот понудувач има неприфатлива понуда, со укажување истата да биде отфрлена како неприфатлива. Со ваквото постапување, МЗ ги нема прекриено одредбите од Законот за јавните набавки туку напротив во целост ги има спроведено. Секое постапување спротивно на ова било против законско постапување кое подлежи на санкција. Министерството како договорен орган нема право истите да ги коментира или да не ги спроведе, напротив, согласно позитивните законски прописи е должно да ги почитува и спроведува. Како што си претходно наведов во прилог се доставени Решение на Државната комисија за жалби по јавни набавки бр. 08-332/7 од 16.07.2014 година, Решение на Државната комисија за жалби по јавни набавки бр. 08-360/14 од 20.08.2014 година и Пресуда на Управниот суд бр У-5.бр.1023/2014 година.

Во врска со точка 4.2.1 од Нацрт извештајот на Овластениот државен ревизор, која се однесува на ангажирање на лица со договор за дело и исплата на плата за истите: Ве известувам за следното:

Согласно член 3 став 1 од Законот за работни односи, законот ги уредува и работните односи на работниците вработени во органите на државната власт, органите на единиците на локалната самоуправа, установите, јавните претпријатија, заводите, фондовите, организациите и други правни и физички лица кои вработуваат работници, доколку со друг закон поинаку не е определено. Од друга страна Законот за работните односи не се применува за ангажирање на лица со договор за дело, односно истото се регулира со членот 1 од Законот за трансформација во редовен работен однос со кој закон се регулира договорот за дело и авторските договори или други договори со кои лицето/лицата е/се ангажирани за извршување на работа во органите на државната власт. Имајќи го склучило договорите врз основа на член 8 и член 9 од тој закон, кој гласат: " институциите не сметат да ангажираат лица за извршување на физичка и/или интелектуална работа, врз основа на договор на дело повеќе од 1% од вкупниот број на вработени на крајот од претходната година, односно повеќе од три лица во институциите во кои вкупниот број на вработени е помал од 300 лица(член 8), додека член 9 предвидува дека по исклучок од членот 8 од овој закон, институциите може да ангажираат лица над утврдениот процент и со поголемо времетраење од предвиденото по претходно обезбедена согласност од Министерството за финансии.

Дозволете да потенцирам дека за сите вработување со договор за дело во Министерство за здравство е обезбедена позитивна согласност од Министерство за финансии согласно Законот за трансформација во редовен работен однос, а врз основа на образложени барања за потребата од ангажирање на лица, како и известување за надоместот кој ќе биде исплатен. Од ова произлегува дека ниту една одредба ниту од законот за работни односи, ниту за државни службеници, ниту пак за трансформација во редовен работен однос НЕ Е прекриена.

II. Сметка на буџетот на заеми 786-68

Проект реконструкција и доградба на ЈЗУ на РМ

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

Во делот на иштатајот за сметка на буџетот на заеми 786-68 наменет за реконструкција и додградба на ЈЗУ, т. 4.1 Користење на средства согласно законски прописи поднесувам забелешки на следните наоди:

Наод т.4.1.1 За набавка на реконструкција и адаптација на Специјална болница Св.Еразмо -Охрид:

Во однос на документацијата за утврдување на способност за лична состојба и документите за утврдување на способност за техничка и професионална способност, потенцирал дека, понудата на економскиот оператор се уредно доставени и се дел од тендерското досие. Во Извештајот од спроведена постапка со архивски број 24-8694 од 29.10.2015 за секој документ поединечно е запишан бројот на документот под кој е издаден од Централниот регистар и истиот го доставувам во прилог. Ова се однесува и на документите за утврдување на техничка и професионална состојба кои исто така ги доставувам како доказ.

Во однос на забелешката дека во Тендерската документација во делот на предмет на набавка било наведено дека понудувачот требал да даде понуда за сите ставки од предмет договорот, додека во предмер-пресметката во делот на позиција разни работи с наведено дека организацијата на изведба на таа позиција ќе ја преземе корисникот на објектот и дека поради тоа економските оператори биле доведени во нерамноправна положба, поради што било фаворизиран еден економски оператор се целосно неточни и неосновани. Имено, согласно член 18 став 3 од Законот за јавните набавки „При подготвување на техничките спецификации во постапка за доделување договор за јавна набавка на работи договорниот орган е должен да ги стави сите позиции кои се предвидени во предмерот на ревидираниот проект за изведување на работите, освен во случаите кога работите се изведуваат во фази со посебни постапки за доделување договор за јавна набавка“. Министерството во конкретната постапка за набавка-реконструкција и адаптација на Специјална болница Св.Еразмо –Охрид го има објавено во делот на техничката спецификација ревидираниот основен проект заедно со ревидираниот предмер, при тоа не менувајќи, и не дополнувајќи ништо во предмерот, кој воедно е потписан од страна и на Проектантот и на ревидентот. Од министерството како договорен орган во техничката спецификација е наведено кои од наведените работи од предмер пресметката треба да ги изведе најповолниот понудувач, а кои ќе бидат изведени од страна на корисникот на објектот. На овој начин министерството ги има ставено сите понудувачи во иста ситуација, односно јасно и транспарентно е објавено и ставено на увид на сите потенцијални економски оператори за кои делови од предмер пресметката треба да достават понуда, а за кои не, односно кои ставки од предмер пресметката се предмет на набавка на министерството и за кои министерството ќе склучи договор и кои ќе треба економскиот оператор да ги изведе и наплати од министерството. Сите податоци од важност за тендерската процедура како што се тендерската документација, шеми, цртежи, предмер пресметка, техничка спецификација, одговори на поставени прашања и сите други податоци се објавени на ЕСЈН и поденакво достапни за сите заинтересирани понудувачи. Јасно е дека тутка не станува збор ниту за фаворизирање на било кој економски оператор. Во тој правец говори и фактот дека министерството има испратено известувања за аритметички грешки до економските оператори, заведени со архивски број 24-8694/20 од 22.10.2015 година каде јасно е потенцирано и тоа во делот под табелата за аритметички грешки кои позиции не се предмет на набавка и се обврска на самиот корисник со цел истото да го имаат во предвид при учество на е-аукцијата. Од овие причини барам овој дел од иштатајот на бидејќи отстранет, како и ДЗР да направи увид во архивата на МЗ и да ги земе во предвид и следните докази:

- Известувањата за аритметички грешки испратени до економските оператори со архивски број 24-8694/20 од 22.10.2015 година;

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

- Извештај од спроведена постапка бр. 24-8694 од 29.10.2015 година.

4.1.2. Во врска со постапката за ЈН за изградба на нов објект во ЈЗУ Институт за белодробни заболувања кај деца Козле-Скопје дозволете да истакнам дека постапка со преговарање без претходно објавување на оглас МЗ ја спровело врз основа на член 99 став 1 точка 4 од Законот за јавни набавки, согласно мислењето на бирото за јавни набавки и врз основа на претходна согласност доставена до министерството од страна на изведувачот, надзорот и проектантот.

Постапката со преговарање без објавување на оглас е исклучителна постапка и треба да се користи, само доколку ситуацијата објективно не дозволува спроведување на другите постапки за доделување на договорите за јавни набавки и согласно предвидените ситуации во членот 99 од ЗЈН

Министерството согласно ЗЈН и формулатијата за непредвидени работи согласно која "непредвидени работи претставуваат оние работи кои со Договорот не се опфатени, а кои мораат да се изведат заради пропусти и недостатоци во проектот утврдени од Надзорниот орган и од Проектантот, како и заради други работи утврдени со закон", и согласно Мислењето од Бирото за јавни набавки бр. 16-4201 од 10.10.2014 година кое гласи: "Договорниот орган начинот на кој ќе ги регулира непредвидените работи треба претходно да го утврди во основниот Договор и доколку се појават, потребно е да се постапи согласно со одредбите во склучениот договор за јавна набавка. **Ова преставува законски основ за спроведување на постапка со преговарање без претходно објавување на оглас.**

Изведувачот по претходна согласност од надзорниот орган неопходно извел повеќе градежно-занаетчески работи кои се нужни за обезбедување на стабилноста на објектот, правилниот тек на работите и нормално и функционално користење на новиот објект.

Согласно член 99 став 2 од Законот за јавни набавки е наведено „ Вкупната вредност на дополнителните работи, непредвидените работи, вишците на работи и кусоците на работи или на дополнителните услуги од ставот (1) точка 4 на овој член не смее да надмине 30% од вредноста на основниот договор“. Ако се направи единствената калкулација ќе се утврди дека износот на непредвидените работи ни од далеку не го надминува овој износ од 30%.

Согласно член 99 став 3 од Законот за јавни набавки е наведено „Во случаите од ставот 1 точка 1 алинеи 1 и 3 и точка 4 од овој член договорниот орган ја започнува постапката со преговарање без претходно објавување на оглас само по добивање на претходна согласност од Советот за јавни набавки, освен за непредвидените работи за кои не се бара претходна согласност од Советот“. Ниту во цитираната одредба, ниту во член 99 став 1 точка 4 од ЗЈН на која ДЗР се повикува дека е прекришена не е наведено кога се започнува постапката со преговарање без претходно објавување на оглас, односно во кој временски период или рок истото треба да се направи, туку само се предвидени условите кога може да се спроведе наведената постапка.

Воедно со оваа постапка министерството со спроведување на постапката со преговарање без претходно објавување на оглас презело законски мерки со цел заштита на буџетските средства од плаќање на законски казнени камати, трошоци поврзани со судската постапка и постапка за евентуално присилно извршување.

Во делот на наодите за банкарската гаранција што не била доставена од страна на економскиот оператор како што било предвидено во тендерската документација, се неосновани.

Од страна на комисијата која го спровела преговарањето с иотирано дека во текот на преговарањето економскиот оператор побарал, банкарска гаранција да не се доставува од причина што непредвидените работи веќе биле извршени, и тоа по претходна согласност од надзорниот орган бидејќи истите биле нужни за обезбедување на стабилноста на објектот, правилниот тек на работите и нормално и функционално користење на новиот објект, што е констатирано и во Извештајот од

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

извршеното преговарање. Овие аргументи упатуваат на заклучокот дека целосно е неоснована заблешката до страна на овластениот ревизор и во однос на банкарската гаранција.

Во однос на заблешката дека економскиот оператор не доставил комплетна понуда во рок бидејќи документите за способност за вршење на професионална дејност се издадени со подоцнежен датум од крајното време за доставување се неточни и неосновани, бидејќи член 99 став 7 од ЗЈН превидува да договорниот орган во ваков случај нема обврска да ја утврдува способноста на економските оператори.

Во однос на тоа дека тендерската документација не е изготвена согласно законот за градење и согласно законот за здравствена заштита во делот на техничка и персонална способност, при што државниот ревизор смета дека требало да се бара лиценца "А" а не лиценца "Б" како што е барано бидејќи државниот ревизор погрешно сметал дека болницата Козле е терцијарна здравствена установа, дозволете да потенцирам дека согласно член 36 ст. I од ЗЈЗ е предвидено дека болниците се здравствени установи кои вршат здравствена дејност на секундарно ниво. На мислење сум дека државниот ревизор направил превид кога се повикал на чл.38 од ЗЈЗ и болницата Козле ја сместил во таа категорија на установи, имајќи во предвид дека чл.38 е јасен и се однесува само на универзитетски клиники, универзитетски институти и клинички центар. Институтот за белодробни заболувања Козле не спаѓа во категоријата на терцијарни здравствени установи, туку преставува здравствена установа која врши дејност на секундарно ниво. Од овие причини предлагам ова да биде отстрането од нацрт извештајот.

Почитувани,

Дозволете сосема пред крај да подвлечам дека исклучено, од сите до сега доставени ревизорски извештаи до МЗ од ревизии извршени како во МЗ така и во сите ЈЗУ, никаде не е потенцирано ниту се изразил било каков сомнеж во однос на тоа дали станува збор за нова или стара медицинска опрема. Во овој правец говори и фактот дека ниту во ревизијата за успешност извршена во МЗ во 2015 година, каде се проверуваше испораката, инсталацијата и функционалноста на опремата, односно дали истата се користи од страна на ЈЗУ, каде што беа посетени и опфатени поголем број на ЈЗУ, немаше никаква заблешка, ниту било каков сомнеж од било кого дека не станува збор за нова медицинска опрема. Ова од причина што министерството за здравство набавувало нова, а не стара медицинска опрема. Исто така, во ниту еден друг извештај за ревизија ниту во МЗ ниту во било која друга ЈЗУ, не било направено споредба на царинска декларација со износот на склучениот договор. Ако се земе за споредба само царинската декларација анализата која ќе се добие е комплетно неточна бидејќи недостасуваат многу важни параметри како што е фактот што во царинската декларација не е искажан ниту пресметан ДДВ, не се вклучени останати трошоци како што се трошоците за бесплатно сервисирање во период од три години, транспорт, инсталација и одржување, осигурување, трошок на капитал (камати за одложено плаќање) итн.

Имајќи ги во предвид сите изнесени аргументи и доказите на кои упатувам, очекувам согласно законот и правилата за ревизија, Државниот завод за ревизија да ги прифати изнесените заблешки и да ги коригира и отстрани неоснованите заблешки пред утврдувањето и објавувањето на конечниот ревизорски извештај.

Во Скопје, 08.05.2019 година

Со почит,
Никола Тодоров

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

Прилог: 2

**Одговор
на забелешки на
Нацрт извештај на Овластениот државен ревизор**

На ден 10.05.2019 година добиени се забелешки на Нацрт извештаите за извршената ревизија на финансиските извештаи и ревизија на усогласеност на Министерството за здравство на РСМ за сметките 637-10, 787-19 и 786-68 број: 17-330/1, 17-330/2, 17-330/3 и 17-330/4 од 04.04.2019 година, од министерот за здравство Доц. д-р Венко Филипче заведени во Државниот завод за ревизија под број 17-330/9. На ден 13.05.2019 година добиен е писмен допис под број 22-3468/14 од 13.05.2019 година заведен во Државниот завод за ревизија под број 17-330/10 од 13.05.2019 година од министерот за здравство со кој го известува Државниот завод за ревизија дека претходно доставените забелешки на Нацрт извештаите за сметките 637-10, 787-19 и 786-68 ги повлекува.

На ден 14.05.2019 година добиени се забелешки на Нацрт извештаите за извршената ревизија на финансиските извештаи и ревизија на усогласеност за 2017 година на Министерството за здравство на РМ за сметка 637 – 10 (сметка на основен буџет) и сметка 786 -68 (сметка на буџет на заеми) заведени под број бр. 17-330/1 и 17-330/3 од 04.04.2019 година, од одговорното лице Никола Тодоров, поранешен министер за здравство заведени во Државниот завод за ревизија под број 17-330/11 од 14.05.2019 година.

Имајќи во предвид дека во прилог на забелешките доставена е копија од пропратно писмо со кое Министерството за здравство врши препраќање на Нацрт извештаите до наведеното лице на ден 08.04.2019 година и со извршениот увид во писмената пратка од која може да се потврди дека истите се предадени на 08.05.2019 година, постапувајќи во согласност со одредбите на член 30 став 2 од Законот за државната ревизија („Службен весник на РМ“ бр. 66/10, 145/10, 12/14, 43/14, 154/15, 192/15, 27/16, 83/18), забелешките се разгледани од страна на Овластениот државен ревизор и констатирано е следното:

Сметка на основен буџет (637 -10)

1. Забелешката на констатирани состојби во точката 4.4.1.1 која се однесува на разлики во количината на предадени респиратори **се прифаќа**. Дополнително се обезбедени Одлука за престанок и за давање на трајно користење на движна ствар на Јавната здравствена установа Општа болница Гостивар бр. 44 – 8188/1 – 17 од 13.02.2018 година донесена од Владата на Република Македонија и Договор за давање на трајно користење на движка ствар за ЈЗУ Општа болница Гостивар

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

бр. 15 - 140/3 од 27.02.2018 година склучен помеѓу Министерството за здравство и ЈЗУ Општа болница Гостивар со кој се врши давање на трајно користење на движна ствар „Респиратор“. Утврдената состојба во точката 4.4.1.1. од Нацрт извештајот нема да биде составен дел на Конечниот извештај на овластениот државен ревизор.

2. Забелешката на констатираните состојби во **точката 4.4.1.2** која се однесува на извршена јавна набавка на линеарен акцелератор за потребите на ЈЗУ не се прифаќа. Наводите во забелешката кои се однесуваат за извршената елиминација на еден економски оператор поради доставена несоодветна референтна листа се однесуваат на точката 7.1. од Нацрт извештајот поврзана со точката 4.4.1.3, што е соодветно обелоденето во извештајот од извршената ревизија и кој не влијае врз издаденото мислење на ревизорот односно истите не се однесуваат на грешки кои се направени како резултат на работењето на МЗ. Во врска со наводите во забелешката дека не е извршено фаворизирање на економски оператор Ве упатуваме дека Министерството за здравство добило стручно мислење од страна на ЈЗУ Универзитетска клиника за радиотерапија и онкологија согласно кое понудениот акцелератор на првично избраницот, а подоцна елиминиран економски оператор, во однос на финалниот резултат (верификација на дозата) е компатибилен со бараниот од страна на МЗ. Согласно на член 34 од ЗЈН, Државната комисија за жалби несоодветно ја отфрлила понудата на првично избраницот, а подоцна елиминиран понудувач со оглед на тоа што е докажано дека истата на соодветен начин ги задоволува барањата на договорниот орган, а МЗ тоа требало на соодветен начин и навремено да и го предочи на Комисијата. Оваа состојба предизвикува при дефинирањето на тендерската документација да се изврши фаворизирање на еден економски оператор како резултат на што е извршена и наведената елиминација на претходно избраницот најповолен понудувач.
- Во поглед на дадената забелешка околу несоодветно извршеното обезбедување на испорака на новопроизведена и претходно не користена опрема остануваме на наводите од извештајот дека во одредбите од склучените договори со избраните економски оператори не е создадена обврска да се изврши испорака на новопроизведена и претходно не користена опрема, а од актите за примопредавање на опремата не постои доказ дека е утврдена состојбата на опремата во овој поглед што требало да биде направено имајќи ја особено во предвид висината на износот кој е платен за набавката. Насловот на тендерската документација и на актот за примопредавање го имавме предвид при вршењето на ревизијата и истото е соодветно обелоденето во самиот извештај од извршената ревизија.
- Околу наводите во врска со гарантниот рок, укажуваме дека согласно договорот не наидовме на одредба која го утврдува почетокот на гарантниот период од моментот на инсталација на опремата како што е наведено во забелешката, односно согласно на договорот, договорниот орган може да бара соодветна

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

поправка од избраниот економски оператор, сметајќи од извршеното предавање на опремата на договорниот орган.

3. Забелешката на констатирани состојби во **точката 4.4.1.3** која се однесува на извршена јавна набавка на линеарен акцелератор за потребите на ЈЗУ не се прифаќа. Наводите исказани во забелешката во врска со несоодветно извршеното обезбедување на испорака на новопроизведена и претходно не користена опрема како и гарантниот рок се идентични како и наведените во претходната точка, поради што и одговорот кој е даден во точката 4.4.1.2 се однесува и за забелешките кои се дадени во врска со оваа точка.
4. Забелешката на констатирани состојби во **точката 4.4.1.4** која се однесува на набавка на ламинарни комори и лабараториска опрема за контрола на квалитет на ПЕТ центар не се прифаќа. Во прилог на забелешките не се доставени дополнителни докази со кои ќе се оспори утврдената состојба.
5. Забелешката на констатирани состојби во **точката 4.4.1.5** која се однесува на извршена набавка на медицинска опрема за потребите на ЈЗУ УК за хируршки болести “Св. Наум Охридски” – Скопје се прифаќа. Утврдената состојба во точката 4.4.1.5. од Нацрт извештајот нема да биде составен дел на Конечниот извештај на овластениот државен ревизор.
6. Забелешката на констатирани состојби во **точката 4.4.1.6** која се однесува на извршена набавка на медицинска опрема за потребите на ЈЗУ УК за токсикологија не се прифаќа. Наводите во врска со неисполнет услов од техничката спецификација се општи и не обезбедуваат дополнителни информации кои не ни беа познати во фазата на извршување на ревизијата, додека исказаните наводи во забелешката во врска со испораката на еден модул со основни параметри кој може да се одвои од главниот монитор, за сторена техничка грешка при приемот на опремата се во насока на потврдување на исказаното во наодот од оваа точка. Неспорно е дека МЗ смее и треба со соодветен акт да ангажира стручни лица при спроведувањето на набавките за оние делови за кои МЗ не располага со доволно стручен кадар.
7. Забелешката на констатирани состојби во **точката 4.4.1.7** која се однесува на пропусти во делот на специфицирање на производителот и моделот на опремата во склучените договори и примените фактури како и записниците за извршеното примопредавање на опремата не се прифаќа од причини што со увид во документацијата на МЗ која ни беше презентирана обезбедивме докази во поткрепа на утврдената состојба и тоа склучени договори и применени фактури за набавка на медицинска опрема за ЈЗУ 8-ми Септември (аудиометри, ЕКГ и ехо апарати и др), КТ симулатор за радиотерапија за ЈЗУ УК за радиотерапија и Онкологија, течен хроматограф за ПЕТ центар, ендоскопски системи за ЈЗУ УК

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

за хируршки болести итн. Овој вид на пропусти се јавуваат и во работењето на ЈЗУ за што ДЗР известуваше во претходниот период и потребно е МЗ да ја коригира оваа состојба не само во своето работење, туку и во работењето на ЈЗУ. Забелешката во делот на презентираните податоци во табелата која е дадена по извршена продолжена ревизија и обезбедени информации од МФ Царинската управа делумно се прифаќа. Во фуснота во табелата е јасно наведено дека дадените цени се без ДДВ, додека останатите трошоци во врска со набавката (транспорт, осигурување, инсталирање на опремата, складирање, ризик за гарантен период итн.) се вклучени во цената. Сепак со цел да обезбедиме соодветно информирање на граѓаните за направените трошоци за набавка на дел од медицинската опрема без да навлегуваме во дополнителни коментари во врска со висината на расходите кои може да се протолкуваат дека се тенденциозно дадени, пасусот во врска со констатираниите маржи за набавената опрема се изостава во Конечниот извештај на овластениот државен ревизор.

8. Забелешката на констатираните состојби во точката 7.1. која се однесува на извршеното обелоденување на начинот на постапување на надлежните органи при одлучување на поднесената жалба односно тужба во делот на начинот на примена на измените и дополнувањата на ЗЈН не се прифаќа од причини што во забелешката се наведени констатации кои се конзистентни со наведеното во оваа точка и се во насока на потврдување на исказаното утврдената состојба. Напоменуваме дека изнесеното во оваа точка не се однесува на работењето на МЗ и истото не влијае врз издаденото мислење на ревизорот за оваа сметка.
9. Забелешката на констатираните состојби во точката 4.2.1 која се однесува на ангажирање на лица со договор на дело не се прифаќа од причина што не се доставени дополнителни докази и дадени се укажувања кои не се однесуваат на утврдените состојби нотирани во Нацрт извештајот.

Сметка на буџет на заеми (786 -72)

1. Забелешката кои се однесуваат на точката 4.1.1 од Нацрт извештајот во врска со со набавка на реконструкција и адаптација на Специјална болница Св. Еразмо – Охрид, а се поврзани со утврдените состојби во:
 - алинеја 1 од извештајот која се однесува на не презентирана документација за докажување на способноста (лична состојба, способност за вршење професионална и техничка или професионална способност), не се прифаќа, од причина што во прилог на доставените забелешки не се доставени документите за докажување на способноста на економскиот оператор на кој му е доделен договорот за работа. Во прилог на забелешките не е доставен и

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

Извештајот од спроведената постапка на ревизијата го обезбеди во текот на ревизијата и го имаше во предвид во фазата на извршување на ревизијата.

- алинеја 2 од извештајот која се однесува на констатирани разлики во тендерската документација каде во делот предмет на набавка, е наведено дека понудувачот треба да даде понуда за сите ставки од предметот на договорот, додека во предмер пресметката во делот на позицијата разни работи е наведено дека организацијата на изведба на таа позиција ќе ја преземе корисникот на објектот, не се прифаќа, поради тоа што во прилог на забелешката не се доставени дополнителни докази или пак информации кои не биле познати во фазата на извршување на ревизијата. Во услови кога во тендерската документација во делот предмет на набавка не се наведени деловите од предмер пресметката кои нема да бидат предмет на набавка не овозможува јасно и транспарентно спроведување на постапката и овозможува фаворизирање на одреден економски оператор. Соодветната комисија за ЈН и покрај тоа што побарала од понудувачите да извршат корекции на аритметички грешки не укажала на деловите од предмер пресметката кои не претставуваат предмет на набавка.
- 2. Забелешката кои се однесуваат на **точката 4.1.2** од Нацрт извештајот во врска со со постапката за ЈН за Изградба на нов објект во ЈЗУ Институт за белодробни заболувања кај деца Козле – Скопје, а се поврзани со утврдените состојби во:
 - алинеја 1 од извештајот, која се однесува на тоа дека тендерската документација не е изработена согласно Законот за градење и Законот за здравствена заштита се прифаќа. Алинеја 1 од утврдената состојба во точката 4.1.2. се изостава и нема да претставува составен дел на Конечниот извештај на овластениот државен ревизор.
 - алинеја 5 од извештајот, која се однесува на извршување на работи пред да се спроведе постапка за јавна набавка не се прифаќа, поради тоа што одговорното лице нема доставено дополнителни аргументи кои би имале влијание врз промена на изнесената состојба во извештајот на ревизорот. Упатената забелешка по својата содржина претставуваат објаснување за примената на член 99 од ЗЈН, кој е несоодветно протолкуван од страна на одговорните лица во МЗ и подносителот на забелешката што резултирало со состојби кои се наведени во наодот.
 - алинеја 6 од извештајот, која се однесува на не доставена банкарска гаранција од страна на економскиот оператор на кој му е доделен договорот за јавна набавка не се прифаќа поради тоа што еден од условите поставени во тендерската документација во постапката за јавна набавка спроведена по завршувањето на работите бил и да се достави истата. Забелешката од страна на министерството дека утврдената состојба од страна на ревизорите е неоснована се должи на фактот дека градежните работи и дел од плаќањата на времените ситуации се извршени пред формално да се спроведе

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

постапката и како резултат на тоа во тек на преговарањето не е побарано од економскиот оператор да достави банкарска гаранција бидејќи непредвидените работи веќе биле завршени.

- алинеја 7 од извештајот, која се однесува на не доставена комплетна понуда од економскиот оператор, односно документи за способност за вршење на професионална дејност во предвидениот рок не се прифаќа, поради тоа што еден од условите поставени во тендерската документација е да се достават истите.